

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه ریزی عملیاتی حج تمتع

۱۳۹۱

اداره آموزش و مطالعات

از بیانات مقام معظم رهبری «حفظ الله» :

با دسّمال کثیف نمی شود شیشه را تمیز کرد. اگر انسان بخواید با فساد مبارزه کند، باید در درجه ی اول

مراقب باشد که فساد دامن خودش را نگیرد. داخل خودتان و درون خود را مراقب باشید. دست

پاک، دامن پاک، زبان پاک و چشم پاک نخواهد توانست همه چیز را پاک کند. ۸۳/۳/۲۷

فهرست مطالب

فصل نخست: ۷

۷	برنامه های اجرایی کاروان.....
۷	مدیران محترم کاروان های حج تمتع.....
۸	پیش از ثبت نام.....
۸	ایام ثبت نام.....
۹	ایام ثبت نام.....
۹	جلسه اول.....
۱۰	آسیب های سفر: (در پایان هر جلسه).....
۱۰	جلسه دوم.....
۱۰	جلسه سوم.....
۱۱	جلسه چهارم.....
۱۱	جلسه پنجم.....
۱۱	جلسه ششم.....
۱۲	جلسه هفتم.....
۱۲	جلسه هشتم.....
۱۳	جلسه نهم.....
۱۳	جلسه دهم.....
۱۴	تذکرات بهداشتی و اثره عوامل کاروان.....
۱۴	بهداشت مواد غذایی و اثره یادآوری به عوامل کاروان.....
۱۵	پیش از پرواز کاروان به عربستان.....
۱۵	ورود پیش پرواز به مدینه منوره / مکه مکرمه.....
۱۶	خروج از ایران.....
۱۶	فرودگاه مدینه منوره و انتقال حجاج به هتل (ویژه کاروان های مدینه قبل).....
۱۷	فرودگاه جدّه و انتقال حجاج به میقات جحفه و سپس به مکه مکرمه (ویژه کاروان های مدینه بعد).....
۱۷	روزاول حضور کاروان در مدینه منوره.....
۱۸	برنامه های ایام حضور کاروان در مدینه منوره.....

۱۸	روزهاي حضور کاروان در مدینه منوره.....
۱۹	جلسات آموزشی – توجیهی روزانه کاروان.....
۱۹	حرکت گروه پیشرو به سوی مکه مکرمه / مدینه منوره.....
۱۹	پیش از حرکت از مدینه منوره به سوی مکه یا بالعکس.....
۲۰	میقات شجره / استراحتگاه بین راه.....
۲۰	کارهای گروه پیشرو پیش پرواز تا قبل از رسیدن کاروان به مکه مکرمه / مدینه منوره(پس از خروج از احرام).....
۲۱	ورود کاروان به مکه مکرمه / مدینه منوره و ساختمان محل اسکان.....
۲۱	آمادگی برای انجام اعمال عمره تمتع / مراجعت.....
۲۲	حضور کاروان در مکه مکرمه.....
۲۲	امور آموزشی و فرهنگی روزهای حضور کاروان در مکه مکرمه.....
۲۲	پیش از حرکت به سوی عرفات.....
۲۳	اقدام تدارکاتی جهت انتقال به عرفات – منا.....
۲۳	احرام و حرکت به سوی عرفات.....
۲۴	وقوف عرفات، مراسم برانست و دعای عرفه.....
۲۴	کودج از عرفات.....
۲۵	مشعر و قوف اضطراری، و قوف عادی.....
۲۵	اعمال روز عید قربان.....
۲۶	پذیرایی روز عید قربان.....
۲۶	شب یازدهم و روز یازدهم.....
۲۶	شب دوازدهم و روز دوازدهم.....
۲۷	خروج از منا و انتقال به مکه مکرمه.....
۲۷	اعمال حج تمتع در مکه (پس از بازگشت از منا).....
۲۷	پیش از حرکت به سوی فرودگاه.....
۲۸	ورود به فرودگاه ایران، گزارش به مدیریت حج و زیارت استان.....
۲۹	نامه فرهنگی کاروان ها.....
۲۹	فراهم آوری نیروی انسانی مورد نیاز برای فعالیت های فرهنگی.....
۳۰	مخاطب شناسی و طراحی روشهای تعاملی با زائرین در فعالیت های فرهنگی کاروان.....
۳۰	برنامهریزی فرهنگی و تنظیم شرایط کاروان با محوریت فعالیت های معنوی - فرهنگی.....
۳۰	فضا سازی فرهنگی.....

۳۱	تهیه و توزیع محصولات فرهنگی.....
۳۱	برنامهریزی آموزشی.....
۳۱	در محضر قرآن.....
۳۱	متون ادعیه، زیارات و مناجات‌ها.....
۳۲	حج و امام عصر(عج).....
۳۲	برترین‌الگوی زنان عالم.....
۳۲	حج و ولایت فقیه.....
۳۲	حج در آثار هنری، ادبی و سفرنامه‌ها.....
۳۲	پالایش و غنی‌سازی فرهنگ عمومی.....
۳۳	تقویت حس نوع‌دوستی و رسیدگی به مستمندان و مشارکت در امور خیر.....
۳۳	تقویت هویت گروهی در کاروان.....
۳۳	مسابقات فرهنگی.....
۳۴	مراسم و مناسبت‌ها.....
۳۴	زیارت و مناسک.....
۳۴	حرمین شریفین و سایر اماکن متبرکه.....
۳۵	پایدار و ماندگار کردن آثار معنوی و فضایل مکتسبه از حج و زیارت در شخصیت و روح روان زائرین.....
۳۵	تعمیم فرهنگ و ارزشهای حج و زیارت به خانواده، بستگان و حتی آشنایان حجاج.....
۳۵	غنی‌سازی اوقات فراغت زائرین.....
۳۶	تقویت همبستگی با ایثارگران، ارزشهای دفاع مقدس و ارواح مطهر شهیدان.....
۳۶	برقراری تعامل مثبت و سازنده بین زائرین تحصیل کرده و زبان‌دان با حجاج سایر کشورها.....
۳۶	برنامه‌های فرهنگی بعد از سفر حج تمتع.....

از بیانات مقام معظم رهبری «حفظ الله»

آنچه مهم است، این است که ما به آن مأموران زیر دستان نگاه کنیم. شاید مدیریتی که اعمال خواهید کرد - همه ی طرفهای قضیه را عرض می کنم - باید بدقت مراقب کارهای کسانی باشید که زیر نظر و زیر دست شما کار می کنند؛ این اساس صحت کار است. شما خوبید؛ اما این کافی نیست؛ باید مأموران شما هم از خوبیهای شما، از صفای

شما بهره مند باشند. ۷۰/۹/۲۷

مدیران محترم کاروان های حج تمتع

با اداء سلام و آرزوی موفقیت در ارائه خدمات بهتر و بیشتر به ضیوف الرحمن، چک لیست مخصوص مدیر کاروان حج تمتع به پیوست تقدیم و نکاتی را به شرح زیر به عرض می رساند. چک لیست فعالیتهای پیوست حداقل هائی است که توسط شما بزرگواران و بهکاران گرامی تان انجام می پذیرد، بنابراین فعالیتهای متنوع و خلاقیت های ارزشمندتان را به آن افزون فرمایید. ترتیب انجام امور در چک لیست به صورت نسبی رعایت گردیده لیکن تشخیص شما و بهکاران محترمتان می تواند در مواردی ارجح تلقی و نظم نوین و کارآمدتری را در امور ایجاد نماید. بهاره دستور العمل ها، بخش نامه های سازمان حج و زیارت، بعضی مقام معظم رهبری و نمایندگی ها، سادها و دستگاههای مسئول ملاک عمل و ارزیابی عملکرد مدیران و سایر عوامل کاروانها می باشد و چک لیست در جهت نظم دهی و بهبود امور و جلوگیری از غفلت و یا ترک کارها کاربرد دارد.

مدیران محترم باید از روی این چک لیست و با ابتکار خود برای بعضی عوامل از قبیل معاون، پزشک، رابط فرهنگی، مسئول انبار و تدارکات، دستیار زن و... چک لیست خاص تهیه و به آنها ابلاغ کنند.

چک لیست برای هر دو گروه از کاروان های مدینه قبل و مدینه بعد قابل استفاده است.

حجم متنوع فعالیت های معنوی - فرهنگی کاروان به حدی است که جزء ناچیزی از آنها در این چک لیست درج گردیده و انتظار دارد جهت تحقق مبنای مقام معظم رهبری حفظ الله... تعالی و ارزشی، اخلاقی و فرهنگی را محور قرار دهید.

در جهت بهسازی و غنی سازی این چک لیست برای سال های آینده ما را یاری رسانید.

- دریافت حکم
- تهیه دفتر
- صندوق نسوز
- خط تلفن
- رایانه
- تابلو و تابلو راهنما
- نصب حکم
- نصب اطلاعات کاروان
- اعلام نشانی دفتر به حج و زیارت
- دریافت برنامه نرم افزاری
- ارتباط مستمر با حج و زیارت
- دریافت قبوض هزینه سفر
- افتتاح حساب و اعلام به زائرین جهت واریز هزینه های تکلیفی
- انتخاب روحانی / معین / معینه
- انتخاب پزشک
- برنامه ریزی جهت انجام ثبت نام
- تهیه فرم های ثبت نام
- برگزاری جلسات هماهنگی و تقسیم کار با روحانی، معین، معینه و پزشک کاروان

ایام ثبت نام

- تنظیم جدول زمان حضور مدیر، معاون و عوامل در محل ثبت نام
- شروع ثبت نام
- بررسی اولویت تشریف متقاضی، تکمیل فرم اطلاعات فردی و تعهدنامه ثبت نام توسط هر زائر
- انجام ثبت نام و دریافت مدارک (سند سپرده با امضاء زائر)، گذرنامه، عکس، کپی کارت ملی و شناسنامه و ...، تسلیم رسید
- کنترل گذرنامه ها (اعتبار، مجوز خروج، ۴ صفحه روادید خالی کنارهم)، الصاق برچسب کاروان پشت گذرنامه ها
- برنامه ریزی نجام معاینات با همکاری پزشک کاروان، محل معاینات باید بیمارستان، درمانگاه یا مطب پزشک باشد
- معرفی زائرین جهت انجام معاینات و مراحل بعدی
- پیگیری معاینات زائرین تا حصول نتیجه و تأیید انجام سفر حج تمتع
- تولید قبوض هزینه سفر، امضاء و زدن مهر کاروان، تحویل به زائرین جهت پرداخت ما به التفاوت و دریافت قبوض پرداخت شده
- تهیه و اهدای بسته فرهنگی به زائران
- دریافت فیش پرداخت شده هزینه های تکلیفی
- انتقال مستمر اطلاعات به حج و زیارت
- انتخاب عوامل براساس آخرین دستورالعمل های سازمان و با رویکرد فرهنگی
- معرفی عوامل به حج و زیارت
- پیگیری انجام مصاحبه و امور اداری عوامل تا حصول نتیجه
- برنامه ریزی برای تشکیل جلسات زائرین با هماهنگی روحانی کاروان
- تعیین محل، ساعات و روزهای جلسات زائرین
- تعیین محل، ساعات و روزهای جلسات عوامل
- دریافت معرفی نامه بانک برای ارز زائرین، تحویل به بانک و اعلام به زائرین
- شرکت در کلاس و کارگاه آموزشی و همایش های توجیهی مدیران و عوامل
- دریافت معرفی نامه انجام مراحل مختلف معاینات و آزمایش های پزشکی عوامل کاروان و پیگیری تا صدور کارت بهداشت آنان

- تهیه آلبوم زائرین
- تنظیم و تحویل مدارک به حج و زیارت
- تسویه با امور مالی و اخذ تأییدیه
- مسئولیت ممنوع الخروج نبودن زائرین به آنها اعلام شود
- روادید
- استخراج تاریخ تولد، تحصیلات، شغل و ...، قابلیت های زائرین برای کارهای فرهنگی
- تعیین وقت پرواز
- شرکت در آزمون مدیران و معاونان
- تشکیل نمایشگاه محصولات فرهنگی در حاشیه کلیه جلسات
- برنامه ریزی چگونگی اداره جلسات آموزشی زائرین با همکاری روحانی محترم کاروان
- تنظیم برنامه امور رفاهی - پذیرایی - توزیع لوازم احرام و سفر در حاشیه جلسات
- تولید لیستهای شماره ای و الفبایی و تعیین نسبت های زائرین بطور دقیق
- نگهداری اسناد و مدارک و مخصوصاً گذرنامه ها در جای مطمئن
- دریافت پشت چادری خواهران و کارت شناسایی زائران و اقدام لازم
- تهیه لیست ایثارگران کاروان (جانبازان، آزادگان، خانواده مکرم شهداء)
- چاپ برنامه جلسات کاروان و برگ راهنمای همراه آن
- تهیه دفترچه خاطرات و الصاق برچسب کاروان
- اطلاع رسانی به زائرین جهت برگزاری جلسه اول کاروان
- تهیه تابلوی خیر مقدم برای جلسات ایران و سپس هتل مدینه / مکه

جلسه اول

- معرفی چارت کاروان و شرح مختصری از وظایف هریک
- توضیح نمودار تشکیلاتی کاروان
- معرفی روحانی / معین / معینه
- معرفی پزشک
- معرفی معاون
- معرفی دستیار زن
- معرفی سایر عوامل
- تسلیم برنامه مستمر جلسات کاروان به زائرین
- تشریح ریز هزینه ها و گروه قیمتی
- توضیح پیرامون ضرورت همزیستی و دوستی طول سفر و تحمل همسفران و نگاه زائرین به کاروان بعنوان یک خانواده بزرگ
- توضیح خرید لوازم متحدالشکل زائرین
- معرفی بعثه / سازمان
- توزیع محصولات فرهنگی بین زائرین
- اعلام شماره هر زائر و آموزش اهمیت آن در طول سفر
- در هر جلسه دو برگ پیام، حاوی تذکرات ضروری، آداب سفر و اخلاق سفر حج، روایات و ... با نام و شماره زائر ارائه گردد و در آخرین جلسه مجلد شود
- از محتوای آموزش های روحانی و مدیر و پیام های شماره دار جلسات قبل، مسابقه به عمل آید.
- شناسائی زائرانی که از هر لحاظ نیاز به مراقبت و کنترل ویژه دارند.
- توزیع دفترچه خاطرات بین زائران و توضیح پیرامون اهمیت خاطره نویسی در سفر حج
- حضور و غیاب زائرین در تمامی جلسات
- نصب ماکت و فضا سازی فرهنگی
- معرفی علامت و نشان کاروان و نیز لباس فرم مدیر و عوامل

آسیب‌های سفر: (در پایان هر جلسه)

- در جلسه اول : عدم آمادگی
- در جلسه دوم: غفلت
- در جلسه سوم: فرصت سوزی
- در جلسه چهارم: بی‌برنامه‌گی
- در جلسه پنجم: پر خوری و رفاه‌گرایی
- در جلسه ششم: بازارگردی و سوغات خری (خرید سوغات)
- در جلسه هفتم: گناه، غیبت
- در جلسه هشتم:
- در جلسه نهم:
- در جلسه دهم:

جلسه دوم

- پیگیری انجام معاینات زائرین
- توضیح کافی در خصوص چگونگی تهیه ملزومات سفر و احرام
- توضیح کافی در خصوص حجاب و ضرورت چادر مشکی
- توضیح کافی در خصوص دستورالعمل‌های سازمان
- توضیح کافی در خصوص مقررات عربستان
- تسلیم لیست لوازم مورد نیاز زائرین
- تصمیم‌گیری چگونگی تهیه لوازم زائرین
- فیلمبرداری از جلسات کاروان و تهیه خلاصه گزارش عملکرد مسئولان اداره جلسات
- فهرستی از اخلاقیات سفر با دلایل آن ارائه شود
- توجیه زائرین سالم نسبت به انجام پیاده‌روی روزانه (نیم‌ساعت و به تدریج تا یک ساعت در روز)
- زائرین بیمار طبق نظر پزشک جهت آماده سازی بدن خود اقدام کنند.
- توضیح اطلاع رسانی از طریق SMS
- انتخاب نمایندگان زائران/شورای فرهنگی و گروه ارشاد کاروان

جلسه سوم

- تشکیل گروه ارشاد کاروان
- توزیع محصولات فرهنگی و تذکرات مربوطه
- توضیح بیمه (زائر، بار و ...)
- بیان آداب سفر
- شناسایی همسفران و انتخاب هم اتاقی و معرفی برای جلسه هفتم به مدیر کاروان
- معرفی اماکن زیارتی مکه / مدینه با ویدئو پروژکتور
- توضیح دستورالعمل‌ها
- انجام انتخابات جهت تعیین ۳ نفر ناظر مالی کاروان
- توجیه زائرین نسبت به شناسایی یکدیگر و انتخاب تدریجی هم‌اتاقی‌ها

- توضیح چگونگی ارزیابی عملکرد کاروان
- توضیح مقررات عربستان مواد مخدر، داروهای روان گردان و ...
- عدم استعمال دخانیات در حرم و فضاهای عمومی
- توضیح پیرامون سرویس‌های بهداشتی (فرنگی - جهت قبله)
- تشکیل شورای فرهنگی کاروان
- معرفی نیروی امداد گمشدگان - لباس فرم و محل‌های استقرار آنها
- توضیح دستورالعمل‌ها
- داروهای عمومی و داروهای اختصاصی مورد نیاز را بانسخته مربوطه مقداری بیشتر از یک ماه همراه بیاورند
- کسانی که به حرم می‌روند و قصد ماندن بیشتر از معمول را دارند به هم‌اتاقی‌ها بگویند
- اگر در بیرون کاروان مشکلی پیش آمد با تلفن به هم‌اتاقی‌ها اطلاع دهند
- درخواست عکس بزرگ و آثار و وصیت نامه شهیدان زائرین و عوامل جهت نصب در هتل
- توضیح طرح همسفر آسمانی (هر زائر، شهید عزیزی را انتخاب و در طول سفر به نیابت از او چند عمل مستحبی انجام دهد).

- گروه‌بندی کاروان به تفکیک آقایان و بانوان و تعیین سرگروه‌ها جهت همکاری و اطلاع رسانی خوشه‌ای
- تهیه ارز زائرین - نرخ ارزهای مورد نیاز
- بیان نحوه نگهداری ارز، پول و اشیای قیمتی
- توضیح طرح قربانی و روش دریافت وجه آن
- نمایش لوح فشرده طرح قربانی
- نمایش فیلم قربانگاه
- اخذ وکالت و حق توکیل قربانی (توضیح و توزیع فرم)
- توضیح دستورالعمل‌های ابلاغی به کاروان
- توضیح مقررات عربستان
- معرفی اماکن مسجد النبی ۹ (نقشه)
- توضیح زیارت دوره در مدینه منوره (نقشه)
- توزیع لوازم مورد نیاز زائرین
- تولید لیست‌های شماره‌ای، الفبایی تعیین نسبت‌ها، تهیه لیست‌های اتوبوس (کاروانک‌ها) و ...
- بیماران قلبی، ریوی، بیماران خاص و ... که پزشک اجازه نداده و افراد باردار به هیچ وجه به سفر حج تمتع نیایند.

- دریافت هزینه کوبین قربانی از زائرین
- توضیح پیرامون طبخ متمرکز
- نمایش لوح فشرده طبخ متمرکز
- بیان برنامه غذایی و میوه مصرفی
- توضیح پیرامون آب صحنه و سهمیه زائرین
- توضیح پیرامون ظروف یکبار مصرف و وسایل بهداشتی
- توضیح پیرامون ساعات صرف غذا
- توضیح پیرامون تغذیه در ایام تشریق
- تلفن همراه زائرین و ضرورت بهره‌گیری از سیم کارت‌های اعتباری سعودی
- بیان دستورالعمل‌ها
- پیام مقررات عربستان
- معرفی اماکن مسجدالحرام (نقشه)
- توضیح زیارت دوره در مکه مکرمه (نقشه)

همراه داشتن کمی تنقلات، میوه و آب آشامیدنی در همهٔ مراحل سفر حتی زیارات دوره و غار حرا و ...
توضیح پیرامون مناسبت هاوایام الله در مدینه و مکه مکرمه با حضور کاروانو لزوم تهیه لوازم برگزاری جشن عذیر، کاغذهای الوان، طناب، کیسه پلاستیکی و.

جلسهٔ هفتم

بیان آداب سفر
توزیع فرم و اعلام هم‌اتاقی‌ها
توضیح پیرامون حمل و نقل بین شهری
نمایش لوح فشردهٔ حمل و نقل
اتوبوس بندی زائرین برای مسیرهای بین شهرها
توضیح پیرامون حمل و نقل درون شهری مدینه / مکه
توضیح پیرامون حضور در حرم نیم‌ساعت قبل و بعد از نماز
توضیح پیرامون عدم استفاده خانم‌ها از وسائل نقلیهٔ شخصی
بیان دستورالعمل‌های سازمان
بیان مقررات عربستان
آموزش جغرافیای مدینه / مکه – آدرس یابی (نقشه)
گرفتن آمار ویلچری ها و پیگیری جهت تهیه ویلچر توسط زائرین و تعیین ویلچربر از بین بستگان و زائرین
توضیح وسایل داخل ساک دستی، وسایل داخل ساک بار
تهیه سم کارت عربستانی جهت زائرین و ثبت شماره آنها در اسناد کاروان جهت تماس های ضروری
حفاظت از گذرنامه، کارت شناسایی همیشه متصل به زائر باشد
تعیین محل تحویل ساک‌های بار زائرین و اعلام به آنها که در جلسهٔ ماقبل آخر بیاورند
به ساک‌ها علاوه بر اتیکت مشخصات کاروان و اسم و شماره تلفن زائر، علامت خاص بزنند.
روی همهٔ اثاثیهٔ خود اسم بنویسند؛ دمپایی، حوله و ...
نظم در اتاقها و راهروها و سرویسها، نظافت شخصی، جفت بودن کفشها، سجادهٔ مخصوص
نصب لیست اتوبوس زائران برای شناسائی هم سفری های همراه در هر اتوبوس

جلسهٔ هشتم

توضیح پیرامون مسکن در مدینه و مکه و توضیح سرانه مسکن زائران
نمایش لوح فشردهٔ مسکن
آموزش جغرافیای مدینه / مکه و آدرس یابی (نقشه)
بیان مشکلات منازل نزدیک حرم در مکه
تشریح گروههای قیمتی و درجه بندی منازل
بیان دستورالعمل‌ها
بیان مقررات عربستان
آموزش جغرافیای عرفات، مشعر، منا (نقشه)
توجیه زائرین در مورد اسکان جداگانه آقایان و خانم‌ها
توزیع و جمع‌آوری فرم اتاق بندی و توجیه زائرین
انجام اتاق بندی با توجه به درخواست زائرین، شرایط سنی، تحصیلات و ...
روش تهیهٔ ارز مورد نیاز زائرین
بار اضافی را تحویل نمی گیرند
تقسیم کار فیلمبرداری از کاروان در ایران، مدینه، مکه، مشاعر
توضیح پیرامون مشاعر و خیام و سرانه هر زائر در عرفات و منی

- یادآوری شماره زائرین و تأکید بر اهمیت حفظ شماره، توزیع مدارک در فرودگاه فقط از روی شماره
- تغییر تاریخ جلسه آخر متناسب با روز حرکت کاروان
- چگونگی تحویل ساکهای بزرگ
- توزیع بروشور بیمه
- قرار ندادن اشیای قیمتی در ساکها
- نیاوردن اشیای قیمتی
- مقررات بار زائرین (هواپیمایی - گمرک)
- توزیع بروشور هواپیمایی
- کالاهای غیر مجاز رفت / برگشت
- توزیع بروشور گمرک
- اشیای ممنوعه داخل هواپیما
- توضیح فروشگاه شاهد
- توزیع بروشور شاهد
- خودداری از خرید اجناس حجیم و سنگین
- درخواست رعایت شئون اسلامی، انقلابی، اخلاقی در بازار
- خرید خواهبران با خانواده یا به صورت گروهی
- خرید و خستگی و گرمزدگی
- بیان دستورالعملها
- تشریح میقات شجره / جحفه
- معرفی گروه پیش‌پرواز و وظایف آنان
- تهیه رسید دو نسخه‌ای برای صندوق امانات
- تهیه کارت شناسائی زائرین و تکمیل همه اطلاعات مورد نیاز مدیر، محافظه، هتل، شماره تلفن مدینه / مکه، اتاق مدینه / مکه، شماره اتوبوس و شماره زائر در کاروان
- آوردن ساکهای بار توسط زائرین و تحویل از آنها در محل اعلام شده
- خودداری از آوردن غذای گرم و گوشتی و مواد فاسد شدنی و ...
- همراه داشتن تنقلات، مواد مقوی، بیسکویت و ... (مخصوصاً زائرین مدینه)

- ساعت حضور در فرودگاه
- توضیح کارهای فرودگاه
- نگهداری گذرنامه / بلیط / بطاقه / کارت شناسایی / ...
- آموزش پرهیز از تأخیر حضور و تعجیل در سوار شدن
- توضیح مسایل فرودگاهی (بازرسی، گمرک و ...)
- درخواست همکاری با مهمانداران
- توضیح توجه به وقت نماز و تلاقی احتمالی با ساعت پرواز
- توضیح فرودگاه جده / مدینه
- توضیح چگونگی خروج از هواپیما / سالن انتظار
- چیزی جا نماند - گم نشود - به راهنمایی عوامل کاروان و مأمورین سعودی عمل کند
- توضیح امور فرودگاهی عربستان
- چگونگی دریافت بار زائرین و عبور از گمرک عربستان
- محل جمع‌آوری زائرین و محل استقرار در فرودگاه جده / مدینه
- وسایل احرام زائرین در مدینه بعد (مهم)

چگونگی سوار شدن به اتوبوس‌ها جهت انتقال به هتل

استراحتگاه بین راه جده / مدینه

زائرین دفترچه بهداشت حج و کارت واکسن مننژیت و فیش عوارض خروج از کشور را در ساک دستی بگذارند و بیاورند

کاروان‌های مدینه بعد جلسه یازدهم و دوازدهم را برای بازآموزی و آموزش نهایی مناسک عمره تمتع برگزار نمایند.

تذکرات بهداشتی ویژه عوامل کاروان

بروشرها و دستورالعمل‌های واحد سلامت مرکز پزشکی ملاک عمل قرار گیرد

مخازن زمینی و هوایی آب محل اسکان زائر در بدو ورود مورد بازبینی قرار گیرد و در صورت مشاهده هرگونه آلودگی و یا مورد مشکوک نسبت به تخلیه، شستشو و آبگیری مجدد براساس اصول بهداشتی اقدام گردد.

دستشویی‌ها، حمام‌ها و توالت‌ها: بصورت مرتب و روزانه و طبق اصول بهداشتی نظافت گردد.

بهداشت دستگیره درب‌ها، آسانسورها، نرده‌ها و نظایر آن: بصورت مرتب با محلول‌های ضدعفونی مناسب مانند دتول یا ژاول پارت پس از تنظیم غلظت مناسب و براساس دستورالعمل مربوطه ضدعفونی و تمیز گردد.

بهداشت روزانه اتاق‌ها: شامل جاروب کردن، نظافت ملحفه، روبالشی، جمع‌آوری و مرتب کردن رختخواب، شستن وسایل شخصی، تخلیه مرتب زباله

بهداشت انبارها: یخچال، فریزر: مواد غذایی روی پالت، نظافت از نگهداری مواد پخته و خام در کناریکدیگر خودداری گردد. چیدمان انبار هرروز بررسی شود، مخصوصاً مواد غذایی تاریخ دار به نوبت جابجا و مصرف شود.

بهداشت آشپزخانه - آبدارخانه: ازرفت و آمد افراد غیرمسئول به آشپزخانه جلوگیری بعمل آید. شستشوی مرتب میز و ابزار کار،

اقدامات لازم درخصوص جلوگیری از وجود مگس و حشرات و سوسک و سایر حشرات موزی، تخته گوشت با تخته خیار و گوجه و پیاز و سبزیجات جدا باشد.

دفع زباله روزانه چندین بار بصورت مناسب و انتقال آن به خارج ساختمان، شستشوی مرتب کف و دیواره آشپزخانه با محلول‌های ضدعفونی مناسب مانند: دتول و ژاول پارت،

وجود کپسول‌های آتش نشانی سالم و آموزش طرز کار آنها به آشپزها و عوامل و بازدید و کنترل آنها یا خرطومی‌های نصب شده داخل ساختمان،

بهداشت کارکنان ایرانی و بومی: کلاه آشپزی، کارت بهداشت، نظافت شخصی، ناخن و موی سر کوتاه، روپوش، کلاه و دستکش مناسب

بهداشت مواد غذایی ویژه یادآوری به عوامل کاروان

دقت در نگهداری بهداشت مواد گوشتی از قبیل: گوشت قرمز و مرغ و ماهی و دقت لازم در دیفراست (خروج از انجماد) صحیح به روش بهداشتی

ضدعفونی کردن میوه و سبزیجات به روش صحیح با استفاده از محلولهای ضدعفونی مربوطه

ممنوع بودن استفاده از رنگ خوراکی به هر میزان و مقدار

استفاده از روغن مصرفی مناسب با توجه به نوع مصرف و پرهیز از استفاده از روغن‌های جامد غیر سرخ کردنی در مواردی که نیاز به سرخ کردن مواد غذایی می باشد.

تاریخ مواد لبنی کنترل شود

میوه شستشو شود

غذای آماده در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد نگهداری شود (براساس دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی آشپزخانه مرکزی)

نگهداری خشکبارها مانند: کشمش، گردو و ... در محل خنک و دور از نور

بهداشت یخ مخصوصاً در منا و عرفات کنترل شود. عدم استفاده از یخ‌های فله ای و باز

به هیچ وجه پا روی سفره نگذارید

پرهیز از مصرف نوشابه‌های گاز دار و جایگزینی آن با نوشیدنی‌های طبیعی مانند: دوغ و آب میوه بویژه در بیماران دیابتی، فشارخونی و سالمندان

پیش از پرواز کاروان به عربستان

- خرید اقلام تدارکاتی
- بسته‌بندی اقلام تدارکاتی
- قراردادن اقلام تدارکاتی در ساک زائرین (در صورت امکان و با هماهنگی سازمان و اطلاع از برخورد گمرک سعودی اقلام جداگانه بسته‌بندی شود)
- تعیین ساعت تحویل بار
- قرارداد با شرکت باربری
- تعیین مسئول بار و همکاران وی
- تعیین گروه پیش پرواز طبق دستورالعمل و انجام امور اداری مربوطه
- ابلاغ شرح وظایف گروه پیش پرواز
- تهیه و تحویل اقلامی که باید گروه پیش پرواز با خود ببرد.
- دریافت اسناد ساختمان و کروکی و بقیه ضامین آن و تحویل اصل یا کپی به مسئول گروه پیش پرواز
- دریافت قسط اول ارز کاروان و تحویل به مسئول گروه پیش پرواز

ورود پیش پرواز به مدینه منوره / مکه مکرمه

- اعلام حضور در ستاد منطقه
- دریافت قسط اول ارز کاروان
- تحویل ساختمان از مالک یا وکیل او و کنترل دقیق آن طبق اسناد
- آشنایی با سرایدار ساختمان
- نظافت و آماده‌سازی ساختمان
- بررسی منابع آب زمینی، هوایی و پیگیری شستشو و ضد عفونی و پر کردن آنها
- بررسی دقیق تأسیسات و تجهیزات ساختمان و سرویس‌های بهداشتی و آماده‌سازی آنها
- بررسی توری درب‌ها و پنجره‌ها، بررسی هواکش‌ها و ...
- نصب تابلوی بزرگ سردرب و تابلوهای راهنمای اطراف ساختمان تا شارع اصلی
- دریافت اقلام فرهنگی از ستاد منطقه
- تزئین ساختمان و تجهیز فرهنگی طبقات و شقه‌های ساختمان و نصب عکس و آثار شهیدان والامقام با هماهنگی کاروانهای مستقر در ساختمان
- تعیین طبقات، شقه‌ها و طبقات خاص آقایان و خاص خانم‌ها و نصب پرده در مقابل شقه‌های خاص خانم‌ها
- تخصیص اتاق‌ها به گروه‌های هم‌اتاقی که در ایران انجام شده است
- الصاق اسم و عکس زائرین در محل مخصوص درب اتاق‌ها
- در نظر گرفتن اتاق مناسب برای معلولین و افراد ناتوان
- اختصاص اتاق مناسب برای مدیر، روحانی، خدمه، انبار و ...
- خرید اقلام مورد نیاز طبق دستورالعمل - دریافت اقلام تدارکاتی از انبارهای تدارکات
- تجهیز و آماده‌سازی آشپزخانه - توزیع اثاثیه به داخل اتاق‌ها بطور عادلانه و طبق ضوابط
- نظافت و زیبا سازی محیط‌های اطراف ساختمان
- تعیین محل‌های معینی جهت نصب آگهی‌ها و اطلاعیه‌های کاروان و پوسترها و نشریه‌های زائر
- الصاق برنامه غذایی برای مدینه منوره / مکه مکرمه
- تعیین محل مناسب برای برگزاری جلسات آموزشی - توجیهی کاروان
- تصحب چارت تشکیلاتی کاروان، شورای فرهنگی، گروه ارشاد و ...
- تعیین محل استقرار میز صبحانه بوفه باز در طبقات و شقه‌ها
- تعیین محل صرف غذای برادران
- تعیین محل صرف غذای خواهران
- تعیین محل سرو غذا
- برنامه‌ریزی نحوه انتقال و توزیع غذا و سایر اقلام سفره

- تهیه جدول زائرین هر اتاق / شقه برای توزیع غذا
- اعلام آمار و زمان ورود زائرین به آشپزخانه مرکزی
- تجهیز شقه‌ها و اتاق‌ها به آب و لوازم چای و وسایل مورد نیاز زائرین
- زدن تابلوی راهنمای طبقات و اتاق‌ها در راهرو ورودی و سایر محل‌های مناسب و نصب نقشه هتل تا حرم
- برنامه‌ریزی برای استقبال و پذیرایی با آب و آب میوه از زائرین در هنگام ورود به محل اسکان
- برنامه‌ریزی انتقال ساک از زائرین به طبقات و اتاق‌ها
- وضعیت فرودگاه مدینه / جده ثبت و تلفنی به مدیر گزارش شود - جهت تسهیل کار زائرین
- مکه مکرمه - اجاره ی وانت و راننده

خروج از ایران

- رزرو بلیط زائرین
- اطلاع رسانی مجدد به زائرین جهت حرکت / حضور در فرودگاه
- تهیه وسیله نقلیه جهت انتقال زائرین به فرودگاه
- تعیین محل تجمع زائرین و سوار شدن به وسیله نقلیه / آمارگیری
- تعیین محل شناسایی تجمع زائرین در فرودگاه / آمارگیری
- بررسی مجدد گذرنامه‌ها و ویزاهای آنها
- ثبت مجدد گذرنامه‌ها / بلیط / بطاقه نوشته شده / کارت شناسایی در فرودگاه (از روی شماره زائرین که قبلاً آموزش داده شده)
- تعیین مسئول هر تکه در صورتیکه پرواز کاروان شکسته باشد.
- چاپ شماره تلفن همراه مدیر و عوامل و پزشک و روحانی و توزیع بین کلیه عوامل کاروان
- هدایت زائرین به بازرسی، گمرک و عبور از مرز و استقرار در سالن پرواز
- تحويل مدارک زائرینی که به پرواز نرسیده‌اند به دفتر نمایندگی حج و زیارت در فرودگاه و اخذ رسید
- همکاری دستیار زن با بانوان و عوامل با کلیه زائرین جهت استقرار آنها در سالن انتظار و پس از عبور از مرز استقرار در سالن پرواز
- همکاری و راهنمایی زائرین جهت انجام همه مراحل امور فرودگاهی - توسط کلیه عوامل - تا سوار شدن به هواپیما
- خروج مدیر - به عنوان آخرین نفر - و پس از اطمینان از جا نماندن کلیه زائرین

فرودگاه مدینه منوره و انتقال حجاج به هتل (ویژه کاروانهای مدینه قبل)

- راهنمایی زائرین جهت خروج آرام و مرتب از هواپیما و ورود به سالن
- راهنمایی زائرین جهت تشکیل صف مرتب با در دست داشتن گذرنامه و بطاقه دخول و عبور از مرز و مهر ورود به عربستان روی گذرنامه
- راهنمایی زائرین جهت دریافت ساکهای بار و عبور از گمرک
- راهنمایی زائرین جهت دریافت انجام سایر امور، الصاق بلیط مسیرهای زمینی و بارکد به گذرنامه
- راهنمایی زائرین جهت تحويل گذرنامه به مأمور سعودی و اخذ رسید
- تکمیل فرم آماری و تحويل به مسئول ایرانی مستقر در فرودگاه مدینه
- گرفتن اتوبوس و نصب تابلوی جلو و پشت اتوبوس
- تعیین مسئول و سایر عوامل هر اتوبوس
- قراردادن کروی محل اسکان در اختیار مسئولین اتوبوس‌ها
- برداشتن مشخصات اتوبوس‌ها و راننده‌ها و شماره تلفن‌های همراه راننده‌ها و توجیه آنان
- سوار کردن زائرین به اتوبوس و انتقال به محل اسکان
- بازدید اتوبوس که چیزی در داخل آنها یا صندوق‌های جانبی جا نمانده باشد
- استقبال از زائرین توسط گروه پیش‌پرواز و صحبت و خوش آمد گویی مدیر
- انجام پذیرایی مناسب از زائرین با آب، آب میوه و ... توسط گروه پیش‌پرواز / پیش‌رو
- راهنمایی زائرین جهت استقرار در اتاق‌ها
- حل و فصل موارد احتمالی مربوط به استقرار زائرین در اتاق‌ها

- راهنمایی زائرین جهت خروج آرام و مرتب از هواپیما و ورود به سالن
- راهنمایی زائرین جهت تشکیل صف مرتب با در دست داشتن گذرنامه و بطاقه دخول و عبور از مرز و مهر ورود به عربستان روی گذرنامه
- راهنمایی زائرین جهت دریافت ساکها و عبور از گمرک
- راهنمایی زائرین جهت مراجعه به دفتر وکلای موحد و الصاق بلیط مسیرهای زمینی به گذرنامه و بارکد مربوطه
- جمع‌آوری گذرنامه‌ها، مرتب کردن آنها، اتوبوس‌بندی گذرنامه‌ها و ...
- تعیین محل تجمع زائرین و نصب تابلو
- هدایت زائرین جهت استقرار در محل تعیین شده
- انجام پذیرایی از زائرین
- بررسی نهایی انتخاب اتوبوس مکشوف / مسقف با نظر روحانی محترم
- راهنمایی زائرین جهت تجدید وضو و آماده‌سازی شرایط برگزاری نماز جماعت (در صورت تلاقی حضور با وقت نماز)
- ارائه آمار به ستاد جده - دریافت قسط دوم در صورت لزوم و ...
- تحویل اتوبوس‌های مسقف و مکشوف - بررسی تجهیزات و تدارکات و لوازم صوتی و تصویری، توجیه و هماهنگی رانندگان، زدن تابلوها و لیست زائرین هر اتوبوس
- دریافت غذای توراهی و سایر امکانات مورد نیاز
- تحویل وسایل دریافتی از ستاد
- مواظبت از جانمندان زائرین و وسایل آنها
- انتخاب زمان مناسب حرکت - بار زدن ماشین‌ها - سوار کردن زائرین طبق شماره و به صورت عادی - آمارگیری - توجیه نهایی و حرکت به سوی میقات جحفه
- رسیدن اتوبوس‌ها به جحفه - پیاده‌کردن زائرین - جمع‌آوری آمارگیری و توجیه زائرین - همکاری با روحانی جهت انتخاب زمان احرام و انجام مراسم محرم شدن - رفع اشکالات احتمالی
- انتخاب زمان مناسب حرکت - تجمع زائرین - سوار کردن زائرین طبق نظم اتوبوس‌بندی (آقایان در قسمت جلو و بانوان در قسمت انتهایی هر اتوبوس) - توجیه عوامل - بررسی مجدد اتوبوس‌ها و تجهیزات و امکانات آنها - حرکت به سوی مکه مکرمه - انجام پذیرایی بین راه
- رسیدن به مکه مکرمه - استقرار اتوبوس‌ها در مقابل محل اسکان با رعایت کامل مسائل امنیتی - پیاده کردن زائرین - بررسی اتوبوس‌ها - انتقال زائرین به محل اسکان - هدایت آنها جهت استقرار

روزاول حضور کاروان در مدینه منوره

- معرفی مسئول صندوق امانات و اعلام مقررات مربوطه
- برنامه‌ریزی حرکت دسته‌جمعی کاروان و انجام اولین زیارت (باهماهنگی روحانی محترم)
- برداشتن تابلوها و علائم کاروان
- انتخاب زمان مناسب
- تعیین عوامل راهنما برای برادران و خواهران
- توجیه زائرین برای همراه داشتن کارت شناسایی و داشتن وضو
- توجیه زائرین برای اشیای لازم همراه
- توجیه زائرین برای اشیایی که نباید همراه داشته باشند
- توجیه زائرین برای مراقبت از وجوه نقدی و اشیای قیمتی
- توجیه زائرین برای هماهنگی در صورتی که بخواهند پس از زیارت دسته جمعی از کاروان جدا شوند
- توجیه زائرین برای موقعیت هتل نسبت به حرم
- توجیه زائرین برای مسیر رفت و برگشت
- توجیه زائرین برای تعیین زمان و محل تجمع برادران برای برگشت
- توجیه زائرین برای تعیین زمان و محل تجمع خواهران برای برگشت
- توجیه زائرین برای زمان و نحوه برگشت برادران
- توجیه زائرین برای زمان و نحوه برگشت خواهران

- توجیه زائرین نسبت به مراکز پزشکی، ستادها، بعثه، دفاتر مراجع و ...
- آمارگیری و اطمینان از بازگشت همه زائرین به هتل
- پیگیری جهت یافتن افرادی که بدون هماهنگی به هتل برگشته‌اند تا حصول اطمینان
- تنظیم برنامه‌های کلیه روزهای حضور کاروان در مدینه منوره (بهماهنگی روحانی محترم)
- اعلام برنامه‌های تنظیمی و الصاق اطلاعیه‌های مربوط در محل‌های از پیش تعیین شده

برنامه های ایام حضور کاروان در مدینه منوره

- برنامه‌ریزی برای سایر زیارات دسته جمعی
- زمان تشرف گروهی برادران و خواهران جهت توجیه اماکن داخل مسجدالنبی ۹ - روحانی محترم
- زمان تشرف گروهی برادران جهت توجیه اماکن داخل مسجدالنبی ۹ - با معینه محترمه
- زمان تشرف گروهی برادران به قبرستان بقیع و زیارت قبور مطهر ائمه و ...
- زیارت دوره
- ساعات خاص خواهران جهت حضور در روضه‌النبی ۹
- برنامه جلسات روزانه کاروان و محتوی جلسات و تنوع بخشی محتوا و شکل جلسات
- زیارت مجدد دسته جمعی احد (در صورت تصویب در شورای فرهنگی و برنامه‌ریزی مناسب و جذاب)
- دعای کمیل، دعای ندبه و ...
- برنامه‌های ختم قرآن: جمعی، انفرادی
- معرفی زیارات، ادعیه و مناجات مأثوره
- برنامه سحرخیزی و درک سحرهای حرم
- زمان‌ها و نحوه برنامه تغذیه و وعده‌های غذایی کاروان
- چگونگی دریافت تقاضاهای غذای رژیمی، بطور روزانه و سفارش به آشپزخانه مرکزی
- بازدید از مساجد امام علی ۷ و مسجد غمامه
- بازدید از مساجد مباحله
- زمان و چگونگی تحویل بار
- زمان و چگونگی انجام غسل احرام، تحویل اتاق و خروج از مدینه منوره
- مراسم و داع با مدینه منوره

روزهای حضور کاروان در مدینه منوره

- مراجعه به ستاد و اعلام آمار ورود کاروان و انجام هماهنگی لازم
- تکمیل فرم پرداخت اجاره بها و تحویل آن به مالک در زمان مقرر
- درج مخارج احتمالی که از سوی کاروان - طبق قرارداد و مجوز واحد مسکن - برای ساختمان هزینه شده در فرم اجاره بها جهت کسر کردن آنها
- مراجعه به مؤسسه‌ای ادلاء - ۴۸ ساعت پس از ورود - و تطبیق و اصلاح لیست و مرتب کردن گذرنامه‌ها طبق لیست اصلاح شده
- شرکت در جلسات منطقه‌ای ستاد مدینه منوره و انجام دستورالعمل‌ها و انتقال پیام‌ها به کاروان و عوامل
- راهنمایی زائرین در مورد مسایل امنیتی، ایمنی، سرقت، همراه داشتن کارت هتل و کارت شناسایی در همه مراحل
- دریافت نشریه‌ها، پوسترها، اطلاعیه‌ها، دستورالعمل‌ها و استفاده صحیح و به موقع از آنها
- راهنمایی زائرین جهت استفاده مرتب از نشریه زائر و سایر محصولات فرهنگی مشترک
- همکاری با مسئولان برگزار کننده مراسم دعای کمیل (انتظامات، صوت، سقایت، نظافت پایان مراسم و ...)
- برنامه‌ریزی شرکت کاروان در مراسم دعای کمیل (راهنمایان برادران، خواهران، علائم، حرکت، مسیر، استقرار، جمع‌آوری، برگشت، وسایل مورد نیاز برای زائرین)
- برنامه‌ریزی شرکت کاروان در مراسمی که بعثه مقام معظم رهبری احتمالاً از کاروان دعوت می‌کند، تهیه تابلو، آب میوه، بلندگو، آب، لیوان، دستمال کاغذی، عوامل، تقسیم کار، راننده‌ها، مسیر حرکت و وقت حرکت
- راهنمایی زائرین جهت خرید، بانوان با همراه یا دسته‌جمعی، سوار نشدن خواهران به خودروی سواری و ...
- برنامه‌ریزی برای انجام هر چه موفق‌تر زیارت دوره در مدینه منوره

انجام زیارت دوره توجیه زائرین، اتوبوس‌بندی، الصاق تابلو به ۴ طرف اتوبوس‌ها و پذیرایی
 تعیین مسئول هر اتوبوس، آمارگیری مرحله‌ای، بازگشت کاروان، آمارگیری، پیگیری تا حصول اطمینان
 برنامه‌ریزی برای بازدید کاروان از مسجد امام علی ۷ و مسجد غمامه، مسجد مباحله و انجام آنها
 برنامه‌ریزی بازدید از نقاط دیدنی و مقدس مدینه منوره، توجیه، هزینه، تقسیم کار، وسایل نقلیه، عوامل همراه، جمع‌آوری کمک و ...
 برگشت کاروان، آمارگیری

جلسات آموزشی - توجیهی روزانه کاروان

بررسی و اتخاذ تصمیم در شورای فرهنگی در مورد زمان، مکان، ریزبرنامه، تنوع بخشی محتوا و شکل جلسات و تدوین فهرست مطالب هر جلسه
 هماهنگی با روحانی محترم برای اداره جلسات توسط روحانی، مدیر و سایر عوامل حسب نیاز
 برنامه‌ریزی آموزش مناسک، اخلاق، تاریخ اسلام، جایگاه مدینه و مکه در جهان اسلام، مناجات، ادعیه، ذکر و انس با ائمه: مفهوم زیارت و ...
 توسط روحانی محترم
 پرسش محتویات جلسات قبل، تشویق زائرین، اهدای جوایز (به صیغه معنوی، فرهنگی جوایز دقت شود)
 برگزاری مسابقات متنوع فرهنگی در هر روز برای برادران، خواهران و اهدای جوایز (با صیغه معنوی - فرهنگی)
 برگزاری حداقل دو جلسه مناسک حج ویژه بانوان
 پیش‌بینی و استفاده از امکانات برای رونق و اثر بخشی بیشتر جلسه (فرش، بلندگو، تزیین محل، پذیرایی و ...)
 پیش‌بینی فرصت‌هایی برای رفع اشکال و بازآموزی برای افراد خاصی که در جلسات عمومی یادگیری آنان کامل نشده‌است

حرکت گروه پیش‌رو به سوی مکه مکرمه / مدینه منوره

انتخاب مسئول و عوامل گروه پیش‌رو و انجام امور اداری مربوطه (دریافت گذرنامه‌ها، هماهنگی برای زمان و مکان حرکت و ...)
 برگزاری جلسه فرهنگی و توجیهی با حضور سایر عوامل کاروان و تهیه فهرستی از کلیه کارهای گروه پیش‌رو و فهرست اشیایی که باید با خود ببرند
 توجیه گروه پیش‌رو برای محرم شدن، انجام اعمال و خروج از احرام
 تحویل گذرنامه‌ها به مؤسسه مطوفین حجاج ایران و دریافت رسید
 ورود به مکه مکرمه، انجام اعمال و خروج از احرام
 انجام کلیه وظایف (مشابه پیش پرواز) - (بررسی یک به یک موارد توسط سرگروه)

پیش از حرکت از مدینه منوره به سوی مکه یا بالعکس

هماهنگی با حمل و نقل و دریافت برنامه حرکت کاروان
 مراجعه به مکتب ادلاء (چهار روز قبل از حرکت) و بررسی گذرنامه‌ها
 گذرنامه‌ها فقط مربوط به عوامل و زائرین همین کاروان باشد، کامل باشد، مرتب باشد، مرتب شود، اتوبوس‌بندی شود
 برگزاری جلسه توجیهی با حضور عوامل و روحانی محترم و تقسیم کار و تعیین مسئولین هر اتوبوس
 برگزاری جلسه توجیهی با زائرین (بسته‌بندی بار، لوازم احرام در ساک دستی، غسل کردن و پوشیدن لباس احرام، زمان حرکت، شجره، شام داخل اتوبوس، توقف بین راه،
 ورود به مکه مکرمه، استقرار در هتل مکه مکرمه {برای زائرین مدینه قبل}
 تهیه لیست زائرین هر اتوبوس و تحویل یک نسخه از آن به مسئول اتوبوس و مبادله شماره تلفن‌های عوامل و تعدادی از زائران کنترل
 برچسب بار زائران و کیفیت بسته بندی
 برنامه‌ریزی انتقال بار کاروان و بار زائرین به شهر مقابل
 دریافت حواله اتوبوس از حمل و نقل، تحویل اتوبوس‌ها، بررسی آنها (ظرفیت، سالم بودن وسایل، آب، سیستم صوتی و تصویری و .../شماره تلفن رانندگان.
 دریافت شماره تلفن‌های ضروری و توزیع بین مسئولان اتوبوس‌ها (اورژانس، توقفگاه بین راه، مکتب ادلاء، تعمیرگاه‌های بین راه و ...)
 استقرار اتوبوس‌ها در مقابل محل اسکان، زدن تابلوها و علائم کاروان، آشنایی و بررسی وضعیت رانندگان و توجیه دقیق آنان
 انتقال امکانات و اثاثیه به اتوبوس‌ها

سوار کردن زائرین - طبق لیست اتوبوس‌بندی زائرین - انجام حضور و غیاب و آمارگیری

توجیه زائرین نسبت به مراقبت از خود در مقابل کولر اتوبوس‌ها و ...

دریافت شام و بسته‌توراهی کاروان و توزیع آن بین اتوبوس‌ها و توجه مسئولین جهت دقت و کیفیت توزیع غذا و مخلفات همراه (برای زائرین مدینه قبل)

حرکت کاروان

همراه داشتن مقداری دارو و لوازم کمک‌های اولیه در هر اتوبوس و تلفن اورژانس عربستان (۹۹۷)

میقات شجره / استراحتگاه بین راه

تلاش برای توقف اتوبوس‌ها در کنار هم در پارکینگ مسجد شجره

جمع‌آوری کلیه زائرین و توجیه آنان نسبت به جغرافیا و جهت یابی در مسجد شجره، محل اتوبوس‌ها، حمامات شمالی و جنوبی و

شماره‌بندی آنها و ...

انتقال دسته جمعی زائرین به حیاط مسجد شجره، توجیه مجدد زائرین و جهت یابی و توضیح اینکه اتوبوس‌ها در کدام پارکینگ پارک شده‌اند.

تعیین مسئولان خواهران و برادران و توجیه آنان برای ورود به مسجد شجره و تعیین محل تجمع برای بازگشت به اتوبوس‌ها در حیاط

مسجد شجره

استقرار نوبتی دو نفر از عوامل با تابلو کاروان در محل تجمع

هماهنگی و همکاری با روحانی محترم جهت محرم شدن کاروان (برادران، خواهران، معذورین و ...)

جمع‌آوری زائرین در محل تعیین شده، حرکت کاروان به سوی اتوبوس‌ها و سوار کردن آنان

کنترل اعمال توسط روحانی محترم و تأیید ایشان جهت حرکت کاروان

انجام حضور و غیاب هر اتوبوس و حصول اطمینان از حضور همه و نبودن فرد غیر کاروان در اتوبوس و کنترل مجدد اتوبوس‌ها و امکانات آنها

صدور دستور حرکت کاروان

همکاری و کمک به زائرین هر اتوبوس جهت دریافت بسته غذایی و صرف شام در داخل اتوبوس

تکرار تبلیه و مستحبات آن و حفظ حالت معنوی و ایجاد آمادگی بیشتر جهت ورود به حرم، مکه مکرمه و مسجدالحرام

توقف اتوبوس‌ها در استراحتگاه تعیین شده، پیاده شدن زائرین، تجدید وضو، صرف نوشابه یا چای و ...

سوار کردن زائرین طبق لیست اتوبوس‌بندی، انجام حضور و غیاب و حصول اطمینان

صدور دستور حرکت اتوبوس‌ها به سوی مکه مکرمه

ورود هر اتوبوس به پارکینگ مؤسسه مطوفین حجاج ایران

تحویل گذرنامه‌های هر اتوبوس به مؤسسه و دریافت رسید

حرکت به سوی مکه مکرمه و استقرار در محل مناسب مقابل ساختمان محل اسکان کاروان

کارهای گروه پیشرو پیش پرواز تا قبل از رسیدن کاروان به مکه مکرمه / مدینه منوره (پس از خروج از احرام)

تحویل ساختمان از مالک یا وکیل او و کنترل دقیق آن طبق اسناد

نظافت و آماده‌سازی ساختمان

بررسی منابع آب زمینی، هوایی و پیگیری شستشو و ضد عفونی و پر کردن آنها

بررسی دقیق تأسیسات و تجهیزات ساختمان و سرویس‌های بهداشتی و آماده‌سازی آنها

نصب تابلوی بزرگ سردرب و تابلوهای راهنمای اطراف ساختمان تا شارع اصلی

تزیین ساختمان و تجهیز فرهنگی طبقات و شقه‌های ساختمان

تعیین طبقات و شقه‌ها و طبقات خاص آقایان و خانم‌ها

تخصیص اتاق‌ها به گروه‌های هم‌اتاقی که در ایران تعیین شده

الصاق اسم و عکس زائرین در محل مخصوص درب اتاق‌ها

در نظر گرفتن اتاق مناسب برای روحانی، مدیر، عوامل، پزشک

خرید اقلام مورد نیاز طبق دستور العمل

دریافت اقلام تدارکاتی از انبارهای تدارکات

تجهیز و آماده‌سازی آشپزخانه

- توزیع اثاثیه به داخل اتاق‌ها بطور عادلانه و طبق ضوابط
- نظافت و زیباسازی محیط‌های اطراف ساختمان
- تعیین محل‌های معینی برای برگزاری جلسات آموزشی - توجیهی کاروان
- تعیین محل استقرار میز صبحانه بوفه باز در طبقات و شقه‌ها
- تعیین محل صرف غذای برادران و خواهران و محل سرو غذا
- برنامه‌ریزی نحوه انتقال و توزیع غذا و سایر اقلام سفره
- تجهیز شقه‌ها و اتاق‌ها به آب و لوازم چای و وسایل مورد نیاز زائرین
- زدن تابلوی راهنمای طبقات و اتاق‌ها در راهرو ورودی و سایر محل‌های مناسب و نصب عکس و آثار شهیدان والامقام
- برنامه‌ریزی برای استقبال از زائرین در هنگام ورود به محل اسکان و پذیرائی
- آماده کردن انبار
- ضد عفونی وسایل آشپزخانه
- کنترل تجهیزات داخل اتاق‌ها و شقه‌ها (تخت، جالباسی، یخچال، فلاسک، ملحفه‌ها و...) حسب قرار داد.
- هماهنگی با اسکان منطقه در صورت وجود اشکال
- هماهنگی با واحدهای حمل و نقل برای انتقال زائرین محترم به مسجد الحرام برای عمره تمتع
- هماهنگی قبلی با مدیر و روحانی جهت ساعت انجام عمره تمتع و کیفیت آن
- پوشاندن آئینه‌ها و نصب علائم و نکات هشدار دهنده ی احرام

ورود کاروان به مکه مکرمه / مدینه منوره و ساختمان محل اسکان

- توقف اتوبوس‌ها در مقابل ساختمان محل اسکان و در مکان مناسب (زائرین نباید برای خروج از اتوبوس و ورود به ساختمان از عرض خیابان عبور کنند)
- پیاده شدن زائرین
- تخلیه بار و اثاثیه از اتوبوس‌ها و برداشتن تابلوها و علائم لیست‌های الصاقی از اتوبوس‌ها
- بررسی داخل اتوبوس‌ها و صندوق‌های جانبی آنها (حصول اطمینان از جا نماندن وسایل زائرین در اتوبوس‌ها)
- ورود زائرین به هتل
- انجام پذیرایی اولیه
- راهنمایی زائرین جهت استقرار در اتاق‌ها با استفاده از تابلوی راهنمای طبقات، شقه‌ها و اتاق‌ها که توسط گروه پیشرو تهیه و نصب شده
- بررسی و حصول اطمینان از استقرار زائرین
- برنامه‌ریزی جهت انجام زیارت اول / اعمال عمره تمتع با هماهنگی روحانی محترم

آمادگی برای انجام اعمال عمره تمتع / مراجعت

- توجیه زائرین نسبت به محل استقرار، خطوط اتوبسرانی ایران، پیچیدگی جغرافیای شهر مکه، چگونگی رفت و برگشت کاروان به حرم جهت انجام اعمال
- همراه داشتن کارت شناسایی و وسایل مورد نیاز
- گروه‌بندی زائرین جهت انجام اعمال عمره تمتع و جداکردن افراد کم توان، بیمار، معذورین و ... به عنوان گروه دوم
- انتخاب زمان مناسب با توجه به آمادگی زائرین، آب و هوا، خلوتی حرم، رعایت عدم تداخل با نمازها، برای انجام عمره تمتع گروه اول
- تقسیم کار بین عوامل همراه گروه اول، سرشماری گروه اول قبل از حرکت به سوی مسجدالحرام
- انتقال گروه به حرم با اتوبوسهای خطوط مشخص، حضور راهنما در هر اتوبوس گروه اول، تعیین محل مناسب در بیرون مسجدالحرام جهت تجمع زائرین
- انجام اعمال مستحبی قبل از ورود به مسجدالحرام، ایجاد آرامش روحی و تمرکز در زائرین، ورود زائرین به مسجدالحرام
- توجیه زائرین نسبت به اسم و رقم و رنگ باب ورود و خروج، بیت، هجر اسماعیل، مقام ابراهیم، حجرالاسود، مطاف، مسعی و ...
- تعیین محل مناسب برای تجمع زائرین بعد از انجام طواف و نماز طواف (قبل از شروع سعی)
- انجام طواف و نماز طواف

- جمع‌آوری زائرین در محل تجمع، استراحت مختصر، نوشیدن آب زمزم، حرکت به سوی کوه صفا، توجیه زائرین، تعیین محل تجمع پس از انجام سعی و تقصیرکنترل در مروه
- جمع‌آوری زائرین در محل تجمع، بررسی انجام درست اعمال توسط روحانی
- انتقال زائرین از مسجدالحرام به منزل
- آمارگیری و حصول اطمینان از بازگشت همه زائرین گروه اول به منزل
- برنامه‌ریزی برای انجام اعمال عمره تمتع گروه دوم با همکاری روحانی / معین و همراهی کارآمد و استفاده از محارم و افراد داوطلب توانا به عنوان حامی

حضور کاروان در مکه مکرمه

- مراجعه به ستاد و اعلام آمار ورود کاروان به مکه مکرمه و انجام هماهنگی‌های لازم
- تکمیل فرم پرداخت اجاره بها و تحویل آن
- درج مخارج احتمالی که از سوی کاروان - طبق قرارداد و مجوز از واحد مسکن - برای ساختمان هزینه شده در فرم بها جهت کسر کردن آن
- شرکت در جلسات منطقه‌ای روزانه و جلسه متمرکز توجیه عملیات ایام تشریق و انجام دستورالعمل‌ها و توصیه‌ها و انتقال پیام‌ها به کاروان و عوامل
- بهداشت و نظافت عمومی کاروان
- دریافت نشریه‌ها، پوسترها، اطلاعیه‌ها، دستورالعمل‌ها و ... و استفاده صحیح و به موقع از آنها
- برنامه‌ریزی برای زائرین در ایام قبل از رفتن به مشاعر، ایام تشریق و بعد از بازگشت از منا با همکاری روحانی محترم و شواری فرهنگی
- اعلام و الصاق برنامه‌های تدوین شده در محل‌های مناسب
- زیارت دوره
- تأمین اتوبوس، توجیه زائرین و عوامل و رانندگان، آب میوه، آب، لیوان، دستمال کاغذی، تابلو، برنامه‌ریزی، تعیین مسیر حرکت و ...
- برنامه ریزی جهت جمع کردن سنگ ریزه برای رمی جمرات در ایام تشریق در مکه مکرمه انتخاب محل‌های مباح و نزدیک محل استقرار کاروان
- توجیه زائرین توسط روحانی محترم - همکاری جوانان و آقایان برای سنگ بانوان و افراد ناتوان و شمارش سنگ ریزه‌ها و کیسه بندی کردن آنها برای هر زائر
- برنامه‌ریزی برای زیارات و بازدیدهای مختلف حسب شرایط کاروان

امور آموزشی و فرهنگی روزهای حضور کاروان در مکه مکرمه

- آموزش جغرافیای مکه، حومه، مشاعر، مسیر و خطوط اتوبوسرانی به حرم، تردد، بیمارستان و درمانگاه‌های جمهوری اسلامی و محل بعثه، ستاد، ستاد فرعی منطقه و بازار به زائرین
- توجیه زائرین نسبت به شرایط اقلیمی، آب و هوا، گرم‌زدگی، ترافیک و ترددو رعایت بهداشت گروهی در گروه، زمانهای مناسب برای رفت و آمد و ...
- ترویج فرهنگ سحرخیزی، حضور و درک سحر حرم، تلاوت و تأمل در قرآن کریم، مناجات‌ها، ادعیه‌ها، زیارات مأثوره و مفاهیم آنها و ...
- توصیه‌های مربوط به امنیت اجتماعی خواهران، موضوع احتمال سرقت در نقاط پرازدحام، پرهیز از حرکت تنهایی یا سوار خودرو شدن تنهایی و ...
- فضا سازی فرهنگی و ایجاد طراوت روحی، عاطفی در کاروان و بکارگیری ظرفیت‌های هنری (ادبی، خطاطی، مداحی و ...) در جهت رشد فضایل معنوی و اخلاقی
- آشنا کردن زائرین با خدمات گوناگون فراسازمانی و ترغیب آنها جهت مشارکت (امداد گمشدگان، انتظامات، صوت و سقایت در مراسم براثت و ...)
- ایجاد انگیزه‌های متعالی خدمت به سایر حجاج مخصوصاً افراد مسن، ناتوان، بیمار و ... و مشارکت و همکاری در انجام خدمات داخل کاروان در امور مجاز
- راهنمایی زائرین باسواد و توانا جهت انجام اعمال حج و تمتع در شب یازدهم و شب دوازدهم (خروج از منا بعد از نیمه شب شرعی) - با هماهنگی کامل روحانی
- برنامه های ثابت حضور گروهی در حرم برای ختم قرآن کریم

پیش از حرکت به سوی عرفات

- کسب آخرین اطلاعات در مورد سیاست‌ها و برنامه‌های دولت سعودی و دیدگاه‌ها و دستورالعمل‌های مقامات حج جمهوری اسلامی ایران در مورد مشاعر و مسائل ایام تشریق
- برگزاری چند جلسه آموزشی – توجیهی امور ایام تشریق و قبل و بعد آن و آگاهی بخشی به آنان در مورد اوضاع رفاهی، بهداشتی، اعمال و مناسک، حمل و نقل، محل استقرار چادرهای حجاج ایران در عرفات و منا، جهت یابی، محدودیت فضا و خیمه‌ها برای زائرین گروه‌بندی زائرین و تعیین سرگروه‌ها برای سازماندهی و توسعه مشارکت پذیری کاروان
- استفاده از کروکی مشاعر بویژه برای رفت و برگشت کاروان به جمرات
- برگزاری جلسات مشورتی با روحانی و سایر عوامل کاروان و برنامه‌ریزی اطمینان بخش در همه ابعاد مربوط به ایام تشریق
- بازدید مدیر، معاون، مسئولان اتوبوس‌ها، سرگروه‌ها از محل استقرار خیام عرفات و منا و شناسایی مسیرهای حرکت رفت و برگشت و تغییرات احتمالی و راهکارهای اولویت بندی شده
- بررسی میدانی و توجیه کامل و اطمینان بخش همه عوامل نسبت به خیام، پارکینگ‌ها، مسیرهای پیاده و سواره، سرویس بهداشتی، راههای دسترسی، راههای گریز و ...
- تحويل گرفتن خیام، قسمت‌بندی آنها جهت استقرار متناسب خواهران، برادران
- برگزاری جلسه نهایی توجیهی برای عوامل قبل از حرکت و انتقال آخرین اطلاعات و انجام هماهنگی‌های لازم
- تهیه نقشه مسیرها و خیام عرفات و منا و برجسته کردن قسمت‌های مهم برای عوامل راهنمایان اتوبوس‌ها
- تهیه نقشه مسیر رفت و برگشت به قربانگاه و بردن ذابحین، ناظرین و عوامل مربوطه به قربانگاه جهت شناسایی مسیر
- نوشتن نشانی خیام روی کارت‌های شناسایی و دستبند زائرین
- انجام تمهیدات و پشتیبانی‌های لازم برای برگزاری هر چه موفق‌تر جلسات آموزش مناسک حج تمتع (از احرام تا پایان اعمال) توسط روحانی محترم و مشارکت و حضور کلیه زائرین
- همکاری و هماهنگی با روحانی – معین – معینه برای حصول اطمینان نسبت به یادگیری و توجیه یکایک زائرین
- راهنمایی زائرین در مورد همراه داشتن کارت شناسایی، دستبند، پشت چادرهای خانم‌ها، قمقمه آب، داروی مورد نیاز، یک دست لباس مناسب در ساک دستی و ملحفه، صابون بدون بو لوازم حلق، کیسه پلاستیک، کتاب دعا، ماسک، کیسه سنگ، کرم ضد آفتاب بدون بو، مایع دستشویی بدون بو، کلاه آقایان و ...
- توضیح مجدد نیابت در قربانی و برگزاری جلسه توجیهی برای عوامل قربانگاه حضور روحانی و معین کاروان و برنامه‌ریزی انجام دو مرحله قربانی و تنظیم لیست‌های مربوطه و برنامه‌ریزی ارتباطی مطمئن و مضاعف
- اعلام برنامه غذایی مشعر

اقلام تدارکاتی جهت انتقال به عرفات – منا

عرفات	منا

احرام و حرکت به سوی عرفات

- توسعه فضای معنوی از روزهای قبل از ترویبه و آماده‌سازی روحیه‌ها و قلب‌های زائرین جهت بستن احرام
- برنامه‌ریزی جهت برگزاری مراسم احرام در طبقات هتل یا هر جای مناسب دیگر با توجه به اوضاع دشوار ترافیکی روز هشتم و فتاوی مراجع عظام با هماهنگی و همکاری کامل روحانی محترم

دریافت برنامه نقل ترددی - گروه بندی کاروان - تعیین مسئول هر گروه - توجیه زائرین نسبت به حمل و نقل ترددی - آماده نگهداشتن زائرین هر اتوبوس جهت سوار شدن طبق نوبت بندی و مراحل نقل ترددی و ...

دریافت تصریح وانت (مجوز ورود وانت به عرفات، مشعر و منا)، محافظت از تصریح، توجیه راننده وانت و ...

راهنمایی زائرین جهت انجام غسل احرام، پوشیدن لباس احرام و حضور در زمان و مکان تعیین شده و توجیه اتوبوس بندی زائرین و جلوگیری از جابجایی زائرین اتوبوس ها

برگزاری مراسم احرام حج، همراهی با روحانی محترم در یادآوری آموزه های فقهی مناسکی زائرین، نیت، تلبیه و ...

معرفی مسئول و عوامل هر اتوبوس به زائرین مربوط به همان اتوبوس، یادآوری همراه داشتن ملزومات انفرادی هر زائر (کارت شناسایی، دستبند، صابون بدون بو، لباس شخصی در ساک دستی و ...)

داشتن شماره تلفن مسئول هر اتوبوس برای زائرین آن

همراه داشتن مدارک مورد نیاز، نقشه ها، کارت شناسایی ذابحین و همراهان آنها، حواله های تدارکاتی، کوپن های قربانی، حفاظت و حراست مضاعف از آنها چاقوی

سوار شدن زائرین، حضور و غیاب، کنترل احرام توسط روحانی محترم، یادآوری مسیر و مقصد در عرفات به رانندگان، مسئولان اتوبوس ها و حرکت به سوی عرفات

انتقال زائرین از پارکینگ به خیام با پرچم های متعدد کاروان، حرکت آرام و معنوی، توجیه زائرین در هر پیچ و تغییر مسیر و جلوگیری از پراکنده شدن زائرین

توصیه می شود زائرین از فرصت برای شناساندن جغرافیای عرفات و نیز درک معنویت صحرای مقدس عرفات استفاده کنید.

بررسی وضعیت اسکان برادران و خواهران در خیمه ها و رفع اشکالات احتمالی

وقوف عرفات، مراسم برائت و دعای عرفه

توجیه منطقه عرفات، جهت قبله و مشعر و منا، محل استقرار خیام ایران، محل استقرار خیمه های کاروان و محل استقرار ستاد، امداد، بیمارستان، راهپای گریز و ... برگشت به خیام

تشکیل حلقه های قرآن، صلوات، مناجات و ... فرصت سازی جمعی و فردی برای بهره برداری هر چه بیشتر معنوی با همکاری مستمر روحانی محترم و ...

توجیه زائرین نسبت به زمان خروج از عرفات، نحوه خروج، شلوغی و ازدحام هنگام خروج، اشغال سرویس های بهداشتی، لزوم امساک در خوردن و آشامیدن و ...

گروه بندی زائرین برای وقوف اضطراری و وقوف عادی و سازماندهی برای همراهی هر دو گروه و تعیین مسئولان هر اتوبوس و توجیه کامل زائرین

راهنمایی زائرین مخصوصاً خواهران و افراد بیمار، ناتوان، مسن برای خودداری از فاصله گرفتن زیاد از کاروان به ویژه در ساعات گرم

ایجاد آمادگی های لازم و حداکثر جهت شرکت یکپارچه و منسجم کاروان در مراسم برائت

شناسایی مسیر رفت و برگشت کاروان به مراسم برائت و تعیین عوامل همراه کاروان و اعلام آماده باش قبل از زمان حرکت

حرکت کاروان به سوی محل برگزاری مراسم برائت، استقرار در محل هایی که انتظامات مراسم راهنمایی می کنند، بازگرداندن کاروان به چادرها، حضور غیاب و اطمینان از جانمندان زائرین

ایجاد آمادگی برای نیت وقوف، زمان وقوف، اعمال مستحبی عصر روز عرفه و ... و همکاری با روحانی محترم

برگزاری نماز جماعت ظهر و عصر، اعلام زمان برگزاری مراسم دعای عرفه، صرف نهار، استراحت

ایجاد تمهیدات لازم برای برگزاری هر چه موفق تر و معنوی تر مراسم دعای عرفه و همکاری با روحانی محترم جهت انجام آن

تأمین مایحتاج رفاهی زائرین، کنترل دائمی امور بهداشتی، تأمین آب خنک، میوه، نوشیدنی های متنوع و مخصوصاً چای با توجه به شرایط زمانی توزیع آنها

برنامه ریزی برای جمع آوری وسایل کاروان و اعزام پیش گروه به منا، توجیه زائرین برای جمع آوری وسایل شخصی و تعیین لوازم همراه و لوازمی که در ساک دستی توسط عوامل به منا منتقل خواهد شد.

تعیین عواملی که در منا می مانند و عواملی که جهت درک وقوف عادی به مشعر باز می گردند و چگونگی الحاق آنان به کاروانک های وقوف عادی

کوچ از عرفات

شناسایی مسیر رفتن کاروان از خیمه ها به پارکینگ و وضعیت استقرار اتوبوس های مکشوف و مسقف در پارکینگ و چگونگی دسترسی زائرین هر اتوبوس به اتوبوس مربوطه

باز توجیه عوامل و مسئولان هر اتوبوس در مورد چگونگی انتقال زائرین از عرفات به مشعر و منا و امور رفاهی و شرعی مربوطه با حضور و همکاری روحانی و تعیین و سایل مورد نیاز و وقوف عادی و وقوف اضطراری

اعلام مجدد زائرین اعضای گروه وقوف اضطراری و مسئولان و عوامل همراه آنان و وقوف عادی و مسئولان و عوامل همراه آنان و تعیین روحانی یا معین جهت همراهی وقف اضطراری‌ها

سازماندهی جدید کاروان و تعریف یک اتوبوس به عنوان یک کاروانک جهت انتقال زائرین از عرفات به مشعر و منا

تبدیل کاروان به کاروانک‌های وقوف اضطراری و کاروانک‌های وقوف عادی و برداشتن پرچم‌ها و علائم توسط عوامل هر کاروانک

توجیه نهایی زائرین وقوف اضطراری و وقوف عادی توسط روحانی محترم کاروان نسبت به وقوف در مشعرالحرام، رمی شبانه جمره عقبه و وقوف اضطراری‌ها و نیت وقوف در مستعر الحرام

اعلام آماده‌باش جهت برگزاری نماز جماعت مغرب و عشاء، همکاری با روحانی جهت برگزاری نماز جماعت

حرکت کاروان به سوی محل استقرار اتوبوس‌ها و سوار کردن اعضای کاروانک به اتوبوس مربوطه . جلوگیری از جابجایی

کاروانک‌های وقوف اضطراری در مشعر وقوف اضطراری نموده و سپس به منا می‌روند. افراد بیمار و ناتوان را در مقابل خیمه‌ها پیاده می‌کنند و توسط عوامل مربوطه به چادرها هدایت می‌شوند نیت وقوف اضطراری

کاروانک‌های وقوف اضطراری سپس به جمره عقبه می‌روند - رمی می‌کنند - با مراقبت کامل خواهران به صورت پیاده به خیمه‌ها هدایت شوند

مشعر وقوف اضطراری، وقوف عادی

کاروانک‌های وقوف اضطراری پس از درک وقوف اضطراری به سوی منا حرکت می‌کنند

بررسی اطمینان بخش کسانی که رمی جمره عقبه را به درستی انجام داده‌اند و تدوین نهایی لیست زائرین گروه ۱ جهت انجام قربانی گروه ۱ کسانی هستند که وقوف اضطراری را درک کرده و رمی جمره عقبه را شبانه انجام داده‌اند.

اعزام مسئول قربانی، ذابحین و ناظرین و عوامل ذریط همراه با لیست و کوپن به قربانگاه - برقراری ارتباط با تلفن همراه متعدد و فرماندهی واحد انجام قربانی برای کلیه کسانی که رمی جمره عقبه را شبانه انجام داده‌اند روز عید

اعلام انجام قربانی جهت گروه ۱ و توجیه آنان نسبت به انجام تقصیر و خروج از احرام

حرکت کاروانک‌های وقوف عادی به سوی مشعر - رسیدن به مشعر الحرام (مزدلفه)

بازگشت یا الحاق عواملی که با کاروانک‌های وقوف اضطراری به منا رفته‌اند و باید وقوف عادی انجام دهند

استراحت دادن به زائرین، بیدار کردن زائرین ۴۵ دقیقه قبل از اذان - وضو گرفتن - دعا و مناجات و اعمال مستحبی

نیت وقوف بین الطلوعین - اذان - نماز جماعت - وقوف - طلوع آفتاب عید قربان - تکبیرات عید قربان

سوار کردن زائرین به اتوبوس‌ها و حرکت به سوی منا

در صورت ازدحام زیاد و آمادگی و موافقت زائرین می‌توان وادی محسر تا وصول به منا و چادرهای کاروان را پیاده طی کرد باید بنابراین روی پیاده روی گذاشته شود - در جلسات آموزشی ایران باید بارها روی این موضوع در این قسمت مهم تاکید نمود

کنترل تدارکات برای روز عید قربان/ آب میوه، مخلفات، غذا، نان و ...

اعمال روز عید قربان

شناسایی مسیر پیاده از وادی محسر به چادرهای حجاج ایران و چادرهای کاروان (در روزهای قبل) توسط عوامل کاروانک‌های وقوف عادی

توجیه افراد نسبت به دو پدیده گم شدگی و گرم‌زدگی و راههای پیشگیری و مقابله با آنها

حرکت پیاده یا با اتوبوس از وادی محسر تا رسیدن به چادرهای کاروان

استقرار زائرین در چادرها (خواهران و برادران در چادرهای اختصاصی آنها)

بررسی مشکلات احتمالی استقرار /توجیه محل استقرار چادر کاوان و منطقه ایرانیان و دسترسی جمرات

استراحت، پذیرائی، اعلام زمان حرکت برای رفتن به سوی جمره عقبه، راهنمایی زائرین جهت برداشتن کارت شناسایی، سنگ و سایر وسایل ضروری مخصوصاً آب آشامیدنی

صرف صبحانه - طبق برنامه

بررسی آخرین دستورالعمل‌ها مربوط به رمی جمره عقبی و اطلاع‌رسانی و توجیه زائرین و همکاری با روحانی محترم و ...

انتخاب زمان مناسب برای حرکت به سوی جمرات، توجیه زائرین نسبت به مسائل ایمنی رمی، یادآوری مسایل شرعی رمی توسط روحانی کاروان

✚ حرکت کاروان با نظم مطلوب و مطمئن، برداشتن تابلوهای متعدد و وسایل ضروری

✚ رسیدن به نزدیکی‌های جمره عقبه، آخرین توجیه زائران نسبت به محل و جهت حرکت کاروان، تعیین محل تجمع پس از رمی، کنترل انجام رمی همه زائرین و رفع کاستی‌ها

✚ اعلام اسامی رمی کنندگان به ذالحجین از همان حجرات و بوسیله تلفن همراه (با مدیریت واحد) آمارگیری، در صورت گم شدن افراد، گم‌کردن یکی دو نفر از عوامل با تابلو برای برگرداندن گم شده‌ها، حرکت کاروان، مراقبت از کاروان در همه مراحل تا وصول به چادرهای کاروان

✚ اعزام مسئول قربانی، ذابحین، ناظرین و عوامل ذیربط به قربانگاه همراه با کوپن ولیست و انجام قربانی، ارتباط مستمر با مدیریت، مسئول و عوامل قربانی گروه می‌توانند زودتر به قربانگاه اعزام شوند و با تلفن ارتباط برقرار نمایند

✚ اعلام انجام قربانی نفر به نفر به زائرین جهت انجام حلق یا تقصیر و خروج از احرام با رعایت اصول بهداشتی و جمع‌آوری موهای حلق

✚ کنترل اعمال زائرین و تعیین تکلیف افرادی که احتمالاً مراحمی از اعمال روز عید آنها انجام نشده و پیگیری تا حصول نتیجه (با همراهی روحانی کاروان)

پذیرایی روز عید قربان

✚ گرفتن کوپن یخ و تحویل یخ به محل کاروان، جلوگیری از تماس مستقیم یخ با آب نوشیدنی و ...

✚ آماده‌سازی آب آشامیدنی و چای به طور مرتب در صبح، عصر و شب

✚ برنامه‌ریزی دسترسی زائرین به آب و چای در چند مرحله همراه لیوان مخصوص آب و لیوان مقوایی برای چای

✚ انجام برنامه صبحانه برای گروه ۱

✚ انجام برنامه احتمالی صبحانه برای گروه ۲

✚ پذیرایی با نوشیدنی مناسب با خاکشیر پس از مراجعت گروه ۲ از رمی جمره عقبه برای همه زائرین

✚ انجام برنامه ناهار زائرین با توجه به شرایط کاروان و انجام مراحل مختلف اعمال طبق برنامه تنظیم شده از قبل

✚ توزیع دو قطعه میوه همراه بشقاب و چاقوی یکبار مصرف

✚ پذیرایی از زائرین عصر روز عید با میوه و شیرینی روز عید قربان یا کمپوت آناناس

✚ آماده‌سازی شام قبل از برگزاری نماز جماعت مغرب و عشا و دعا و برنامه‌های معنوی که توسط روحانی محترم سرپرستی خواهد شد

✚ انجام برنامه شام کاروان پس از نماز و برنامه‌های معنوی

✚ توزیع یک قطعه میوه مناسب

✚ توضیح برنامه های فردا (یازدهم) در توجیه زائرانوی در عتبات یازدهم

✚ هماهنگی با روحانی وسایر عوامل جهت برنامه ریزی اعمال تمتع

شب یازدهم و روز یازدهم

✚ یادآوری وظیفه زائرین در مورد بیتوته و مسایل شرعی آن و نیت بیتوته شب یازدهم در منا توسط روحانی محترم

✚ بررسی و انتخاب زمان مناسب رمی جمرات سه گانه در روز یازدهم با توجه به ازدحام، گرم‌زدگی و ... (آخرین دستورالعمل‌ها مورد توجه قرار گیرد)

✚ توجیه زائرین نسبت به مسیر رفت و برگشت، مسائل ایمنی و مخاطرات رمی جمرات، همراه داشتن وسایل، کارت شناسایی، سنگ، آب آشامیدنی و ...

✚ پیگیری موقعیت و احوال رانندگان اتوبوس و استقرار ایشان

✚ جاسازی اتوبوس ها در نزدیکترین مکان چادرها

✚ برنامه های پذیرائی و هماهنگی لازم چند کاروان برای ارسال یک وانت جهت آشپزخانه

✚ تعیین عوامل همراه کاروان و برداشتن تجهیزات مورد نیاز از قبیل تابلوهای متعدد

✚ حرکت کاروان و مراقبت از آنان، انجام رمی جمرات سه گانه به ترتیب، کنترل اعمال توسط روحانی، ترمیم اعمال برخی زائرین

✚ تعیین محل تجمع برای برگشت زائرین کاروان، آمارگیری، گم‌کردن یکی از عوامل با تابلوی کاروان در صورتیکه کسر آمار داشته باشید

✚ انتقال کاروان به چادرها و مراقبت از کاروان در طول مسیر بازگشت

✚ به کاروانهایی که پرواز به ایران یا انتقال به مدینه منوره در روزهای ۱۳ تا ۱۶ ذیحجه است توصیه می‌شود انجام اعمال مکه را در شب‌های یازدهم و دوازدهم برنامه‌ریزی و اجرا کنند

شب دوازدهم و روز دوازدهم

- یادآوری مجدد بیتوته و مسائل شرعی و نیت بیتوته شب دوازدهم در منا توسط روحانی محترم
- بررسی و انتخاب زمان مناسب رمی جمرات سه گانه روز دوازدهم - هنگام طلوع آفتاب خلوت - ترین زمان است {به آخرین دستورالعمل‌ها توجه شود}
- در زمان هجوم اهل سنت به جمرات (از حدود ۲ ساعت قبل از اذان ظهر تا اذان ظهر و بعد از آن) از رفتن به جمرات - در صورتیکه برنامه خاصی ابلاغ نشده - بپرهیزند
- برنامه‌ریزی جهت بازگشت کاروان از جمرات به خیام، مراقبت مستمر از زائرین تا انتقال آنان به چادرها آمارگیری و حصول اطمینان
- پذیرائی و تدارکات مورد نیاز در روز دوازدهم
- جمع آوری علائم و وسیله های در شب دوازدهم و انتقال مکه مکرمه

خروج از منا و انتقال به مکه مکرمه

- از قبل شناسایی مسیر خروج سواره / پیاده و شناسایی راه جایگزین در صورت لزوم
- تعیین عوامل همراه کاروان و تعیین مسئول هر اتوبوس در صورتیکه سواره به مکه برمی گردید
- روز یازدهم انتقال اتوبوس‌ها به نزدیکی خیمه‌های محل استقرار کاروان در منا
- توجیه رانندگان و عوامل همراه و تعیین مسیر حرکت کاروان از چادرها به محل توقف اتوبوس‌ها و ...
- اتوبوس‌بندی زائرین و توجیه آنان نسبت به مسیر حرکت، ازدحام و مخاطرات احتمالی و لوازم مورد نیاز مخصوصاً کارت شناسایی و آب آشامیدنی
- پیش‌بینی انتقال سواره زائرین بیمار و ناتوان - در صورتیکه کاروان پیاده از منا به مکه مکرمه کوچ می‌کند
- انتقال لوازم کاروان و لوازم اضافی زائرین به مکه مکرمه با وانت کاروان
- بررسی جانمندان وسایل در چادرها و اطراف آن
- آمارگیری زائرین و ایجاد آمادگی جهت حرکت، برداشتن و همراه داشتن تابلو، سوار کردن زائرین به اتوبوس‌ها، حرکت به سوی مکه مکرمه
- آمارگیری زائرین و ایجاد آمادگی جهت حرکت، برداشتن و همراه داشتن تابلو، سوار کردن زائرین به اتوبوس‌ها و حرکت به سوی مکه مکرمه
- آمارگیری زائرین پس از وصول کاروان به محل اسکان و پیگیری تا حصول اطمینان از حضور کلیه زائرین
- توجیه زائرین برای خودداری از شستشوی البسه و ملحفه‌ها، حوله‌ها و لباس‌های احرام‌هنگان رسیدن به هتل به جهت کمبود آب و بروز مشکلات مربوطه
- امضاء اسناد هر اتوبوس و تحویل دفترچه به راننده مربوطه پس از انجام کلیه مأموریت‌ها و همکاری در کلیه مسیرهای تعیین شده

اعمال حج تمتع در مکه (پس از بازگشت از منا)

- آموزش مجدد اعمال توسط روحانی محترم
- گروه‌بندی زائرین به دو گروه افراد توانا، سالم و عادی و افراد ناتوان، بیمار و ... و توجیه مصلحت آنان برای اعزام در دو مرحله
- بررسی و انتخاب زمان مناسب برای انجام اعمال گروه اول، تعیین عوامل همراه
- توجیه زائرین نسبت به مسیر رفت و برگشت، محمل تجمع، همراه داشتن کارت شناسایی، کتاب ادعیه و ...
- ایجاد آمادگی و شمارش زائرین و حرکت آنان به سوی حرم مطهر، همراهی یکی دو نفر از عوامل با هر اتوبوس از گروه اول با داشتن تابلو و علائم راهنما
- جمع‌آوری زائرین در محل مناسب خارج حرم تا رسیدن همه زائرین گروه اول، توجیه نهایی آنان، تعیین یکی از عوامل جهت نگهداری کفش‌ها در محل مناسب
- تعیین محل تجمع پس از هر مرحله، کنترل اعمال توسط روحانی، تعیین نحوه برگشت مرحله‌ای کاروان به منزل و لزوم همراهی هر دسته توسط یکی از عوامل آگاه
- آمارگیری زائرین در هتل و حصول اطمینان از حضور همه زائرین، پیگیری موارد تأخیر یا گم شده‌های احتمالی زائرین
- بررسی و انتخاب زمان مناسب برای انجام اعمال گروه دوم، تعیین عوامل همراه، تعیین حامی (محرم با زائر هم جنس جوان و آگاه به طور داوطلبانه) برای هریک از افراد ناتوان گروه دوم
- برگزاری جلسه توجیهی و رسیدگی نهایی به اعمال و تأیید نهایی اعمال و مشخص کردن موارد احتمالی اعاده توسط روحانی محترم کاروان و انجام آنها

پیش از حرکت به سوی فرودگاه

- ✚ مراجعه به ستاد جهت آگاهی زمان خروج کاروان، اطلاع‌رسانی به عوامل و زائرین
- ✚ مراجعه به مکتب مربوطه و تحویل بلیط اتوبوس و رسید گذرنامه
- ✚ بررسی، اتوبوس‌بندی، گذرنامه‌ها، بلیط‌ها، بطاقه‌ها و مرتب کردن آنها طبق شماره زائرین جهت سهولت توزیع در فرودگاه
- ✚ برنامه‌ریزی جهت حرکت کاروان به سوی جده، توجیه زائرین در مورد زمان، نحوه حرکت، اتوبوس‌بندی، بار و برچسب بار و محدودیت‌های مربوطه، ساک دستی، اشیای ممنوعه
- ✚ تحویل کوپن و مواد اضافی به تدارکات و تسویه حساب اجناس
- ✚ انجام تسویه حساب مالی با امور مالی ستاد
- ✚ جمع‌آوری وسایل موجود در ساختمان، نظارت و دسته‌بندی آنها و تحویل به مالک یا نماینده او
- ✚ تحویل بار زائرین به مسئول مربوطه و نظارت بر بارزدن و پیگیری انتقال و تحویل بار به هواپیمایی
- ✚ دریافت اتوبوس در محل استقرار کاروان، شناسایی و توجیه رانندگان، الصاق تابلو و لیست زائرین هر اتوبوس به آنها
- ✚ تنظیم زمان حرکت به طوری که ۱۰ ساعت قبل از پرواز زائرین در فرودگاه حاضر شوند
- ✚ سوار کردن زائرین به اتوبوس‌ها، بررسی نهایی اتوبوس‌ها تا وصول به فرودگاه، پیاده کردن زائرین، بازبینی اتوبوس‌ها
- ✚ هدایت به محل استقرار، توجیه و راهنمایی زائرین، اطلاع‌رسانی به زائرین در مورد امکان خرید از فروشگاه‌های شاهد در ایران تا یک ماه پس از بازگشت
- ✚ توزیع گذرنامه‌ها، بلیط‌ها و بطاقه‌های خروج نوشته‌شده بین زائرین
- ✚ برگزاری جلسه کاروان در صورت امکان، تشکر، حلالیت طلبی و ...
- ✚ راهنمایی زائرین جهت انجام مراحل تا سوار شدن به هواپیما و مراقبت از آنها تا آخرین نفر
- ✚ تهیه اتوبوس‌ها - دریافت گذر نامه‌ها-

ورود به فرودگاه ایران، گزارش به مدیریت حج و زیارت استان

- ✚ ورود کاروان به فرودگاه مقصد در ایران، وصول بار زائرین، راهنمایی زائرین جهت دریافت بار، کمک عوامل به زائرین جهت استفاده از چرخ‌های مخصوص حمل بار، عبور زائرین از گمرک، خداحافظی با آنها.
- ✚ برقراری ارتباط با نماینده حج و زیارت و ارائه آمار زائرین.
- ✚ خروج مدیر، معاون و عوامل از فرودگاه پس از خروج آخرین زائر کاروان.
- ✚ تهیه و تنظیم گزارش عملکرد کاروان و ارائه به مدیریت حج و زیارت استان.

از بیانات مقام معظم رهبری «حفظ الله»: یک دید هر سطحی که هست، تأثیر مستقیم روی زیرمجموعه اش دارد؛ آنها به شواهد رفتارمان، به حرکاتمان، به برخوردتان، به خدمتتان و خدای نکرده به گناهتان نگاه می کنند؛ این طور هم نیست که گناه ما را کسی نفهمد ۸۳/۷/۱۳

نامه فرهنگی کاروان ها

«مقام معظم رهبری»

با این دید نگاه کنیم که مایک عده را به اردو برده ایم و می خواهیم روی اینها اثر بگذاریم و وقتی برمی گردند متغلبشان کرده باشیم که حج هم اصلاً برای متغلب شدن است، حج باید ما را معنوی کند. وقتی برمی گردیم و فعالیت معنوی شده باشیم. هر کس برمی گردد بایستی کانه از عالم معنا و از بهشت برگشته باشد. افراد باید چنین حالتی داشته باشند. برای این هم بایستی برنامه ریزی مفصلی بشود.

تذکر: این برنامه بایستی به روحیه زائرین دارد و به گونه تحمیل نباید در انجام مستجاب باشد.

در به جا آوردن و خواندن دعا، حضور قلب و هوای زائر شرط اساسی است. زائران نباید اعمال و دعاها را بر خود تحمیل کنند و آن را به هر شکل بجا آورند بلکه صرفاً در صورت آمادگی و اشتیاق روحی انجام دهند.

فراهم آوری نیروی انسانی مورد نیاز برای فعالیت های فرهنگی

۱. توجه به صبغه و توانایی های فرهنگی در انتخاب همکاران و عوامل کاروان.
۲. توجیه همکاران و عوامل در جهت ارائه ی الگوی رفتاری مطلوب و پوشش مناسب و رعایت اخلاق کریمه در ایام ثبت نام و سایر مراحل.
۳. تشکیل جلسات مرتب با حضور و همکاری روحانی محترم و سایر عوامل کاروان جهت راهبری امور فرهنگی کاروان تا قبل از تشکیل و آغاز به کار شورای فرهنگی.
- تشکیل شورای فرهنگی و گروه ارشاد کاروان و برنامه ریزی برای برگزاری جلسات و انجام فعالیت های مندرج در دستورالعمل های مربوطه و بهره برداری از ظرفیت های آنها برای رونق و توسعه و تعمیق جنبه های فرهنگی – معنوی کاروان.

مخاطب‌شناسی و طراحی روشهای تعاملی با زائرین در فعالیتهای فرهنگی کاروان

۱. تنظیم و اجرای پرسشنامه‌ی حاوی اطلاعات مربوط به سطح تحصیلات، شغل، و ... و سایر مؤلفه‌های فرهنگی زائرین در هنگام ثبت‌نام و طبقه‌بندی آنها جهت برنامه‌ریزی‌های فرهنگی عمومی و اختصاصی کاروان.
۲. شناسایی زائرین مستعد و علاقمند به همکاری در حوزه فعالیت‌های فرهنگی کاروان و استفاده از آنها پس از تصویب در شورای فرهنگی.
۳. گروه‌بندی زائرین و تعیین رابط فرهنگی هر گروه و جلب مشارکت حداکثری سرگروه‌ها و اعضای کاروان در امور اجرایی برنامه‌های فرهنگی.
۴. شناسایی و معرفی زبان‌دانها برابر دستورالعمل‌های مربوطه و همکاری با آنان جهت ایفای نقش و انجام وظایف محوله و مرتبط کردن آنها با عناصر فرهنگی کاروان در جهت غنای هر چه بیشتر ابعاد فرهنگی کاروان و رونق کار زبان‌دانها.
۵. برنامه‌ریزی و جلب مشارکت نمادین زائرین در انجام کارهای اجرائی کاروان و ارائه‌ی خدمت داوطلبانه و مشتاقانه به دیگر زائرین و تبیین الگوهای رفتاری امام سجاد (علیه‌السلام) و دیگر اولیای مکرم الهی با حفظ حدود و ثغور مسئولیت‌ها و راهبری امور توسط مدیریت کاروان.
۶. شناسایی نخبگان کاروان (عالمان دینی، هنرمندان، نویسندگان و ...)، تشکیل جلسات ویژه برای آنان، بهره‌گیری از آنان در جهت ارتقاء معنوی - فرهنگی کاروان، برنامه‌ریزی برای اتصال آنان به مدیریت حج و زیارت استان و سازمان مرکزی حج و زیارت.

برنامه‌ریزی فرهنگی و تنظیم شرایط کاروان با محوریت فعالیتهای معنوی - فرهنگی

۱. تهیه و تصویب برنامه‌های جامع فرهنگی کاروان در مراحل قبل از سفر، موسم حج، ایام تشریق و بعداز سفر، اعم از برنامه‌های کلی کاروان، برنامه‌های گروهی، اعیاد، وفیات، مناسبت‌های شمسی و قمری و مقاطع مختلف سفر؛ و تقسیم کار و تعیین مسؤول هر برنامه و تهیه تدریجی ملزومات و امکانات مورد نیاز.
۲. تدوین برنامه روزانه، هفتگی، در مدت حضور در مدینه منوره و مکه مکرمه و مشاعر.
۳. تدوین برنامه مطلوب کمی و کیفی جلسات کاروان و پرجاذبه کردن محتوای آنها.
۴. بهره‌گیری از فرصتها و مناسبت‌های ارزشمند طول موسم و حتی مناسبت‌های قبل از سفر.
۵. برنامه‌ریزی جهت مشارکت در نمازهای جماعات حرمین شریفین و اهتمام نسبت به عادت حسنه نماز اول وقت و به جماعت.
۶. تنظیم زمان توزیع غذا به گونه‌ای که زائرین بتوانند از اوقات نمازهای جماعت حرمین شریفین و سایر فعالیتهای فرهنگی برنامه‌ریزی شده حداکثر استفاده را بنمایند.
۷. برنامه‌ریزی جهت سحرخیزی و تشریف انفرادی، خانوادگی و گروهی به حرم و درک سحرهای حرمین شریفین.
۸. برنامه‌ریزی برای تشکیل محفل قرآنی و مناجاتی بین نماز جماعت مغرب و عشا در حرم و تشویق زائرین جهت حضور و مشارکت فعال در آن.

فضا سازی فرهنگی

۱. آماده‌سازی فضای فرهنگی - معنوی دفتر محل ثبت‌نام زائرین.
۲. انتخاب محل مناسب برای تشکیل جلسات آموزشی زائرین، تجهیز محل به امکانات سمعی - بصری و سایر لوازم مورد نیاز، آماده‌سازی محیط جلسات و ایجاد فضای فرهنگی - معنوی، تهیه تراکتها، پوسترها، تصاویر و طرحهای مناسب و نیز نوشته‌هایی از رهنمودهای امام راحل و مقام معظم رهبری و آیات و روایات مناسب و استفاده از آنها در جلسات آموزشی ایران و عربستان، تهیه‌ی ماکت کعبه و استفاده از آن در برخی جلسات، تهیه ملزومات، تهیه عکس و فیلم از نمونه‌ی فعالیتهای و برگزاری جلسات.
۳. تهیه تراکتهای تبلیغاتی از مضامین عرفانی - اخلاقی - مناسک - اسرار و آثار حج و فضیلت زیارت اولیاء الهی و استفاده‌ی مناسب از آنها.
۴. تهیه پلاکاردها با مضامین مرتبط با فرهنگ عمومی و نیازهای فرهنگی زائرین جهت محیط‌های استقرار زائرین.
۵. تزئین ساختمان‌های محل استقرار کاروان در مدینه و مکه قبل از ورود زائرین به پیام‌ها، تصاویر، طرح‌ها، تابلوهای الهام بخش در این زمینه از الگوهای مهندسی تبلیغات، استفاده شود و از افراط و تفریط و رقابت‌های ناسالم با کاروان‌های دیگر ساکن در ساختمان پرهیز گردد.
۷. یادمان شهدای زائرین کاروان در محل جلسات آموزشی کاروان و لابی هتل (شهدای انقلاب اسلامی و شهدای ۶ ذیحجه)

۱. توزیع بروشورهای محصولات فرهنگی، توجیه و راهنمایی زائرین جهت مطالعه بروشورها و انتخاب کتاب، نوار، لوح فشرده و ... تنظیم لیست درخواستی، تهیه و توزیع آنها بین زائرین در اولین جلسات آموزشی.
۲. بررسی و انتخاب نوارهای صوتی، تصویری و لوح فشرده برای مسیرهای حمل و نقل زمینی و برنامه‌ریزی برای استفاده‌ی مناسب با توجه به محتوای هر کدام برای مسیرهای مختلف.

برنامه‌ریزی آموزشی

۱. برنامه‌ریزی برای محتوای جلسات، تنظیم موضوعات متنوع و متناسب آموزشی براساس کتاب سرفصل‌های آموزشی، تنوع بخشی به شکل و محتوا و روشهای ارائه‌ی مفاد آموزشی و استفاده از برخی زائرین علاقمند در اداره‌ی جلسات، انجام حضور و غیاب و ایجاد نظم و افزایش بهره‌وری از جلسات و خدمات جانبی تشکیل حداقل ۲ جلسه اختصاصی برای بانوان.
۲. تولید جزوه‌های راهنمای قدم به قدم برای زائرین و توزیع آنها در حاشیه جلسات آموزشی و طراحی سوال و برگزاری آزمون‌های کتاب باز از محتوای جزوات و نیز آموزشهای روحانی و مدیر کاروان.

در محضر قرآن

۱. بررسی ظرفیت‌های قرآنی زائرین کاروان و طبقه‌بندی آنان برای انجام فعالیت‌های قرآنی در سطوح مختلف و تشویق و ترغیب هر طبقه جهت مشارکت و حضور فعال در عرصه‌های گوناگون روخوانی، روانخوانی، ترتیل، حفظ آیات برگزیده، ختم قرآن، برگزاری مسابقات قرآنی و انس و آشنایی هرچه بیشتر با مفاهیم آیات مربوط به حج، زیارت، اخلاق، آداب و معاشرت، ولایت، و ... اهداء جوایز و لوح سپاس.
۲. انتخاب آیات خاص (حج، زیارت، اخلاق فردی، اخلاق گروهی و ...) و ترویج آنها و تأکید به تدبیر روی مفاهیم و کاربرد آن در همه شئون زندگی.
۳. برنامه‌ریزی ختم قرآن به صورت انفرادی و گروهی در طول سفر.
۴. تهیه قرآن با خط و ترجمه مناسب و قیمت ارزان و اهداء به زائرین و استفاده از MP3 و تلفن همراه.
۵. تشکیل حلقه قرآن در مسجد النبی(ص)، مسجد الحرام و مساجد اطراف محل سکونت کاروان در مکه مکرمه با رعایت آداب ظاهری و باطنی.

متون ادعیه، زیارات و مناجات‌ها

۱. برنامه‌ریزی و تلاش برای ترویج و آشنایی هرچه بیشتر زائرین با مفاهیم متون متعالی ادعیه، زیارات و مناجاتهای ماثوره به ویژه دعای کمیل، دعای ندبه، ... زیارت امین الله، زیارت جامعه کبیره، ... مناجات پانزده گانه، مناجات شعبانیه، مناجات منظومه و مناجات حضرت امیر ۷ در مسجد کوفه، دعای عهد، زیارت آل یاسین، ... بعضی ادعیه‌ی انتخابی صحیفه سجاده (علیه السلام) و اجرای گزینشی فرازهایی از آنها در جلسات و انجام روش‌های مکتوب و برجسته‌سازی برخی از جملات و عرضه‌ی آنها در فضای عمومی کاروان.
۲. تهیه و توزیع آداب الحرمین، صحیفه سجاده و انتخاب متون ویژه که در طول سفر حج کاربرد بیشتری دارد، از قبیل دعا‌های کمیل، ندبه، ... زیارت جامعه، امین الله، مناجات خمس عشر، شعبانیه، ابوحمز، دعای عرفه امام حسین ۷ و امام سجاد ۷ و معرفی فرازهای روانتر و ترجمه و توضیح آنها.
۳. استفاده از زائرین با آشنایی بیشتر نسبت به متون ماثوره و تقسیم کار بین آنان جهت تولید تراکتهای آموزشی از فرازهای خاص آنها و تکثیر و توزیع آن بین زائرین، قبل و حین سفر.
۴. اجرای مناجات در حاشیه جلسات، تشویق زائرین به سفر به مشهد مقدس و قم قبل از تشریف به حج و تمرین زیارت با رعایت آداب آن.

۱. نسبت حج با امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) توسط روحانی محترم کاروان در جلسات و مناسبت‌ها توضیح داده خواهد شد، مدیریت و سایر عوامل کاروان در جهت غنای مباحث مربوطه از قبیل مهدویت، انتظار، وظیفه‌ی امت نسبت به امام (علیه‌السلام)، رابطه‌ی حج گزاران با آن عزیز، حضور قلب و آمادگی‌های روحی و اخلاقی زائرین در مطاف، مسعی، مشاعر و بالاخص صحرای مقدس عرفات، دعا برای سلامتی و ظهور معظم‌له، نقش ما در عصر غیبت، ... در سرفصل‌های اصلی و مکرر فعالیتهای فرهنگی کاروان قرار گیرد.
۲. انتخاب راهکارهای متنوع مرتبط به موضوع رابطه «حج و امام مهدی (عج)» و تقویت و پالایش فرهنگ انتظار و آشنایی هر چه بیشتر با وظایف منتظران در عصر غیبت و ایجاد انگیزه‌های عاطفی حداکثری بین مأمومین (زائرین) و امام زمان (عج) در موسم.
۳. انتخاب عبارت‌ها و فرازهای خاص از متون اصیل امام شناسی شیعه مثل زیارت جامعه کبیره و تبدیل آنها به زمزمه و ترنم دائمی زائرین با بهره‌گیری از طرح، نقاشی، خط، صوت، نماد ... و راهکارهای هنری پرجاذبه.

برترین الگوی زنان عالم

۱. مطالعه و بازشناسی شخصیت گرانقدر حضرت فاطمه (سلام‌الله علیها) و الگوهای رفتاری آن بزرگوار در ابعاد مختلف زندگی شخصی، خانوادگی، اجتماعی، سیاسی و ولایتمداری برای زنان جامعه‌ی ما، منشاء تحول و سازندگی و تعالی اخلاقی است، با توجه به ترکیب بیش از پنجاه درصدی زائرین زن؛ تکیه، تأکید، برنامه‌ریزی و اعمال سلیقه در ترغیب آنان به انس و مطالعه پیرامون شخصیت حضرت و الگوپذیری از آن عزیز، از بهترین فعالیتهای فرهنگی کاروان‌های حج خواهد بود.

حج و ولایت فقیه

۱. استخراج رهنمودهای امام خمینی قدس سره و مقام معظم رهبری حفظه الله تعالی به حجاج و ترویج و کاربرد آنها در کاروان
۲. توجه ویژه به محتوای بیانات رهبری معظم که معمولاً قبل از موسم حج هر سال در دیدار کارگزاران و دست‌اندرکاران حج کشور با معظم له مطرح می‌فرمایند.
۳. محور قراردادن «پیام رهبری» به حجاج و مسلمانان جهان که معمولاً در مراسم برائت هر سال منتشر می‌شود و استفاده از فرازهای گوناگون آن جهت تحلیل شرایط حج و مسلمانان در هر سال و تبیین راهکارهای اجرای منویات رهبری.

حج در آثار هنری، ادبی و سفرنامه‌ها

۱. ترغیب زائرین علاقمند به جستجو در آثار هنری و ادبیات و سفرنامه‌ها و یافتن جایگاه حج و زیارت در اشعار و متون ادبی و و انتخاب نمونه‌هایی از آنها جهت عرضه‌ی شفاهی و مکتوب در کاروان و مخصوصاً برگزاری شب شعر در ایام فراغت کاروان در مکه‌ی مکرمه.

پالایش و غنی‌سازی فرهنگ عمومی

۱. اتخاذ تدابیر لازم جهت پالایش و تقویت فرهنگ عمومی و رعایت حقوق شهروندی و پایبندی به احکام الهی و نهادینه کردن آداب معاشرت اسلامی از قبیل خوش اخلاقی، صداقت، امانت داری، رازداری، تعاون، ایثار، مهربانی نسبت به جوانان، احترام عمیق به بزرگترها، مواسات، حلم، بردباری، شفقت و صمیمیت، ... و توجه به الگو بودن عوامل کاروان برای زائرین در همه‌ی این عرصه‌ها.
۲. توسعه عادت حسنه دائم الوضو بودن به منظور رسیدن به دائم الحضور بودن زائرین.
۳. رفتارسازی متناسب با احساس حضور در محضر حضرت حق بودن، یاد دادن چگونگی سخن گفتن با خداوند - ترویج مضامین دعاها و مناجات‌ها، حتی ترجمه آنها و حتی با بهره‌گیری از منابع ادبی و اشعار عرفانی فارسی.
۴. تقویت احساس حضور در محضر انسان کامل - پیامبر ۹، ائمه: و امام عصر (عج) و لزوم رعایت آداب حضور در اماکن مقدسه مدینه منوره، بقیع شریف، بیت عتیق، صحرای عرفات، ... با معرفی آن اولیای گرامی و آن اماکن مقدسه و ذکر فضیلتها و تذکار لزوم اغتنام فرصتها.
۵. تدوین و اجرای راهکار سحرخیزی در حرمین شریفین و عرفات و مشعر و منا (برای زائرین علاقه مند و داوطلب)

۶. راهنمایی و ارشاد زائرین در مورد مدیریت زمان، پرهیز از عادت به بازار گردی و سوغات خری بی‌برنامه و استفاده از فروشگاههای شاهد مستقر در فرودگاههای مبادی خروجی کشور.
۷. تذکر مستمر به زائرین در جهت لزوم رعایت قوانین و مقررات کشور میزبان و آشنایی دقیق با مصادیق کاربردی تر آنها.
۸. توضیح آثار زیانبار پرخواهی، پرخوری، لغوگویی و ... با استناد به آیات و روایات.
۹. پرهیز دادن زائرین از خواب بین الطلوعین (برای زائرین علاقه مند و داوطلب).
۱۰. تذکر مستمر به برخی زائرین در زمینه رعایت پوشش و حجاب مناسب و مراقبت از رفتارهای اجتماعی خود در جهت حفظ منزلت و ارزش والای زائرین ایرانی در بین جامعه‌ی بزرگ جهان اسلام.
۱۱. تهیه نمادهای طنز آمیز، کاریکاتوری، ... مخصوصاً از آداب سفر و نیازهای زندگی گروهی.
۱۲. ارسال پیام کوتاه تبریک و تسلیت اعیاد، شهادتها و مناسبتهای اسلامی و ملی در مراحل قبل، حین و بعد از سفر.
۱۳. معرفی سایت‌های مرتبط با امور حج و زیارت به زائرین و راهنمایی آنان جهت استفاده متنوع از آنها، از قبیل سایتهای بعثه‌ی مقام معظم رهبری، سازمان حج و زیارت، امور حج و زیارت صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، ستاد عمره‌ی دانشگاهیان

تقویت حس نوع‌دوستی و رسیدگی به مستمندان و مشارکت در امور خیر

۱. دعوت از نماینده کمیته امداد و درمانگاههای خیریه جهت ارائه نیازها و مشکلاتشان در جلسات.
۲. جلب مشارکت زائرین در امور خیریه کمک به مدرسه‌ها و مساجد نیازمند.
۳. جمع‌آوری صدقات و اعانات و مصرف آن در ضروری‌ترین موارد با حضور و نظارت نمایندگان زائرین.
۴. مرتبط کردن زائرین متمول و علاقمند با مراکز امداد رسانی به مستمندان و صندوقهای قرض الحسنه.
۵. بهسازی و غنی‌سازی فرهنگ ولیمه و میهمانی سفر مبارک حج و تبیین ضرورت‌ها، اولویت‌ها و نیازهای مردم جامعه‌ی اسلامی به مساعدت‌های مالی حجاج، از قبیل کمک به ایتم، مشارکت در تسهیل امر ازدواج جوانان، مدرسه‌سازی و تأمین و تجهیز نمازخانه کتابخانه و مدارس مناطق محروم، ... با حضور و حمایت روحانیون محترم و تشریح وظایف ثروتمندان متدین در قبال مشکلات اجتماعی مردم و لزوم اختصاص بخشی از هزینه‌های ولیمه به امور باقیات الصالحات.

تقویت هویت گروهی در کاروان

۱. انتخاب یک نام الهام بخش برای کاروان.
۲. تهیه آرم مناسب، زیبا، هنری و الهام بخش برای کاروان.
۳. کاربرد نام و آرم برای اتیکت پیراهن آقایان (در صورت داوطلب بودن زائران)
۴. کاربرد نام و آرم روی پشت حوله‌ای آقایان و پشت چادری خانمها.
۵. تهیه لباس متحدالشکل عوامل کاروان همراه با نماد، آرم و اسم کاروان.
۶. تهیه تابلوهای گوناگون مورد نیاز کاروان با شکل و آرم و اسم کاروان.

مسابقات فرهنگی

۱. طراحی و اجرای مسابقات متنوع فرهنگی متناسب با سطح تحصیلات و پسند گروههای مختلف زائرین کاروان در حوزه‌های قرآن، روایات، مناسک حج، اسرار و آثار مناسک حج، تاریخ اسلام، زندگی و سیره‌ی پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله)، حضرت زهرا (سلام الله علیها) و ائمه‌ی طاهرین (سلام الله علیهم)، اماکن مقدس و تاریخی مکه و مدینه، آداب سفر، خطبه‌ی غدیر، صحیفه‌ی سجادیه و رساله‌ی حقوقی امام سجاد. (حداقل دو مسابقه در مدینه و پنج مسابقه در مکه).

۱. برگزاری مراسم بدرقه و استقبال از زائرین در مقاطع مختلف سفر مخصوصاً هنگام ترک ایران و رسیدن به محل استقرار در مدینه منوره یا مکه مکرمه ؛ بطوری که بستری معنوی و متعالی را برای آنان فراهم آورد و روحیه‌ی خوشایندی ایجاد کند که سایر مراحل سفر را به نحو مثبت و مطلوب متأثر سازد.
۲. برپایی «جشن بندگی» پس از اتمام عملیات عمره‌ی تمتع و حج تمتع و خروج اعضای کاروان از احرام و اطلاق عنوان مقدس «حاج» بر زائرین و همکاری با روحانی کاروان در تبیین ارزش و مسئولیت این عنوان و ایجاد تعهد متقابل برای تبعیت همیشگی در همه‌ی ابعاد زندگی از «امیرالحاج اعظم» حضرت بقیه الله (عجل تعالی فرجه الشریف). و تنظیم عهدنامه‌ی بندگی توسط زائرین.
۳. عید غدیر، عید اتمام نعمت و اکمال دین ؛ و همچنین عید قربان، عید بزرگ حج، هر دو از جایگاه والا در فرهنگ اسلامی برخوردار می‌باشند و لازم است کاروانها برای تعمیق فرهنگ غدیر و قربان - علاوه بر جشن و سرور و شادمانی در جلسات آموزشی - توجیهی زائرین در ایران برنامه‌ریزی و مشارکت‌پذیری زائرین محترم را در این زمینه‌آغاز و در ایام مبارک قربان و غدیر به نحو مطلوب و مؤثر، نتیجه‌ی همکاری جمعی را عرضه نمایند. و این باورهای مقدس را دراندیشه و شخصیت زائرین عزیز جادوانه سازند.
۴. برنامه‌ریزی و تشویق زائرین برای مشارکت فعال در مراسمی که از سوی بعثه‌ی مقام معظم رهبری تشکیل می‌گردد (دعای کمیل، دعای ندبه، همایش برائت، شبی با قرآن، ...) و دعوت از شخصیت‌های فکری و فرهنگی بعثه‌ی مقام معظم رهبری برای حضور و سخنرانی در کاروان.
۵. برنامه‌ریزی، تهیه امکانات و ایجاد آمادگی روحی - معنوی و برگزاری مراسم «وداع با مدینه» و «وداع با بیت الله الحرام» به گونه‌ای که خاطرات عرفانی و دل انگیز مراسم در روان و شخصیت زائرین در طول زندگی ماندگار شود.

زیارت و مناسک

۱. مهیا نمودن زائرین برای انجام کاروانی زیارت اول در مدینه‌ی منوره و بسیج اعضای کاروان برای همکاری با روحانیون به منظور حصول مطلوب‌ترین شرایط و تحقق بهترین خاطرات اولین دیدار.
۲. مهیا نمودن زائرین برای انجام اعمال عمره‌ی تمتع در زمان مناسب و با کیفیت مطلوب و بسیج اعضای کاروان برای همکاری با روحانیون به منظور تسهیل شرایط و بهره‌وری حداکثری و حصول اطمینان آنان از صحت انجام مناسک و تحقق احساس معنوی متعالی از بخش اول مناسک حج.
۳. همکاری ویژه‌ی مدیر و همه‌ی عوامل با روحانی محترم کاروان در زمینه‌های انجام مراسم احرام حج تمتع، وقوف و بیتوته‌ی زائرین در عرفه، مشعر، منا، بیان اسرار و آثار این مشاعر مقدس و انجام اعمال واجب و مستحب ایام تشریق (دعای عرفه، نمازهای جماعت، وقوفین، مراسم برائت، رمی، قربانی، حلق یا تقصیر، شب‌زنده‌داری، دعا و مناجات و نمازهای مستحبی، ...) و تذکر به زائرین در جهت درک مواقف کریمه (حتی الامکان همه‌ی اعمال به صورت دسته جمعی انجام شود).
۴. مهیا نمودن زائرین مشمول وقوف اضطراری و توجیه دقیق آنها برای استفاده بهینه از فرصت رمی شبانه و انجام قربانی توسط نمایندگان کاروان در ساعات اولیه صبح روز عید قربان.
۵. مهیا کردن روحیه‌ی عمومی کاروان و جلب توجه یکایک زائرین برای انجام صحیح و مقبول مناسک و درک لحظات پرازش احرام، حضور در حرم و مهبط وحی الهی و قرب مکانی به ام‌القرای جهان اسلام و تقرب به خداوند متعال و تلاش برای جاودانه کردن حالت‌های انس و توشه‌گیری معنوی برای همه‌ی عمر.
۶. برنامه‌ریزی و هماهنگی با روحانی محترم کاروان برای انجام مناسک پس از عید قربان و فراهم نمودن امکانات لازم.

حرمین شریفین و سایر اماکن متبرکه

۱. فرهنگ‌سازی و تبیین و توجیه اهمیت حضور پرنشاط زائرین در نمازهای جماعت مسجد النبی (صل الله علیه و اله) و مسجد الحرام و غنیمت شمردن این فرصتهای محدود برای تحقق انسجام اسلامی و تقویت اخوت بین زائرین عزیز ایران با زائرین سایر ملل مسلمان.
۲. برنامه‌ریزی برای استفاده‌ی بموقع آقایان از حضور در بقیع و بانوان در کنار مضجع شریف نبوی (صل الله علیه و اله) و هدایت و راهنمایی آنان در زمینه‌ی حضور فراوان در مسجد النبی، مسجد الحرام و انجام طواف‌های مستحبی پس از اعمال حج تمتع و در شرایط مناسب و همکاری و همراهی با کسانی که توان و تمایل لازم را برای انجام مناسک عمره‌ی مفرده دارند.
۳. شناساندن و معرفی دقیق اماکن مقدس و موقعیت‌های تاریخی درون مسجد النبی (صل الله علیه و اله) و مسجد الحرام به زائرین (استوانه‌های مسجد النبی (صل الله علیه و اله)، روضه، ارکان کعبه، حجر اسماعیل، مقام ابراهیم، زمزم، صفا، مروه، ملتزم، مستجار، حطیم، ...)

۴. برنامه‌ریزی برای برگزاری زیارت‌های دوره مکه مکرمه و مدینه منوره و کمک به روحانی در زمینه‌های بیان مسایل تاریخی و آشنا کردن زائرین با مقاطعی از تاریخ صدر اسلام و معارف مربوط به اماکن زیارت‌های دوره.
۵. برنامه‌ریزی فوق العاده برای بازدید زائرینی که تمایل دارند علاوه بر اماکن مربوط به زیارت دوره با برخی دیگر از اماکن مکه و مدینه آشنا شوند (از قبیل: جبل النور، جبل الثور، حدیبیه، جعرانه، شهدای فح، موزه مکه، پرده بافی کعبه، بدر، ربه، مرکز چاپ قرآن، ... (در این مورد هماهنگی با مسئولین منطقه الزامی است)

پایدار و ماندگار کردن آثار معنوی و فضایل مکتسبه از حج و زیارت در شخصیت و روح روان زائرین

۱. آموزش و ترویج سفرنامه‌نویسی در بین زائرین.
۲. تهیه فیلم و عکس از همه مراحل سفر از ثبت‌نام تا اعزام به مدینه و مکه و انجام زیارات و مناسک و مراسم مختلف تا عزیمت زائرین و تدوین و کاربرد سبک‌های هنری در تهیه یک یا دو لوح فشرده و تکثیر و توزیع بین زائرین در ایران.
۳. شناسایی و دسته‌بندی شغلی، حرفه‌ای، تحصیلی، ... زائرین و برقراری تعامل مثبت اجتماعی با استفاده از روشهای مختلف از جمله اتاق‌بندی زائرین، دسته‌بندی آنها، مشارکت دادن هر دسته در فعالیتهای جمعی متناسب با هر دسته، ...
۴. پایه‌ریزی دوستی‌های ماندگار بین افراد هم سنخ.
۵. ایجاد زمینه تشکیل جلسات مذهبی و حتی اردوهای تفریحی برای اعضای کاروان در ایران.
۶. برگزاری دعای عرفه سال بعد در ایران در مسجد محل جلسات آموزشی کاروان و ارائه فیلم مراحل مختلف سفر کاروان.
۷. تهیه هدایای معنوی فرهنگی و اهداء به حجاج در روز عید غدیر خم.
۸. انعقاد عقد اخوت بین زائرین در روز عید غدیر خم.
۹. تهیه «گواهی حج» در شکل و ساختار بسیار زیبا، هنری و معنوی و اهداء به حجاج پس از انجام کامل مناسک.
۱۰. ایجاد فرصت مناسب در یکی دو روز قبل از عزیمت کاروان به ایران برای جمع کاروان به منظور حلالیت طلبی و مبادله‌ی اطلاعات و تلفن تماس و نشانی و شغل و محل کار و ... ایجاد زمینه‌ی استمرار دوستی‌ها و رابطه‌ها در آینده و راهنمایی و ترغیب آنان برای توسعه‌ی این رابطه‌ها در زمینه‌های اجتماعی، خانوادگی، اقتصادی، ... و هم‌پیمان شدن جهت تجمع زائرین علاقمند در اجتماعات مذهبی و مخصوصاً مراسم دعای عرفه‌ی سالهای بعد و انتخاب رابطین برای پیگیری تحقق این تجمع {طرح استمرار آثار حج}

تعمیم فرهنگ و ارزشهای حج و زیارت به خانواده، بستگان و حتی آشنایان حجاج

۱. پس از تعیین و توجیه زائرین محترم، طی پرسشنامه‌ی مختصری مشخصات بستگان درجه‌ی ۱ و چند نفر از دوستان درجه‌ی ۱ هر زائر را بدست آورده، طبقه‌بندی نمائید و به مناسبت‌های گوناگون (تاریخ تولد، نام، تغییر مقطع تحصیلی، موفقیت علمی، ازدواج، تشریف دوست صمیمی یا خویشاوند درجه ۱ او به حج با روشهای کم هزینه و مؤثر از قبیل SMS (پیامک)، نامه، کارت تبریک، ... به نام کاروان با آنان تماس برقرار نمائید و در صورت تمایل و تأمین هزینه‌ی متعلقه توسط زائر، هدایای مناسب معنوی و فرهنگی همراه نامه با آرم و مهر کاروان برای آنان ارسال دارید. {طرح تعمیم فرهنگ حج}
۲. ارسال پیامک‌های تبریک انجام زیارت مدینه منوره، انجام مناسک عمره و حج تمتع، خبر برگزاری جشن بندگی، جشن غدیر، ... برای بستگان زائرین.
۳. برگزاری کلاس تخصصی نقاشی برای کودکان و نوجوانان - فرزندان زائرین - در حاشیه جلسات ایران با موضوعات حج، زیارت، کعبه، مدینه و مسجد النبی، مفاهیم قدسی، موضوعات سفر، ...
۴. برگزاری مسابقه مقاله‌نویسی برای جوانان، دانشجویان و فرزندان زائرین با موضوعهای مرتبط با حج و زیارت و آثار و برکات آن و موضوع‌های پیرامونی از قبیل تاریخ اسلام، سیره پیامبر و ائمه، راز ماندگاری دین در برپایی کعبه، اهمیت زیارت و انس با ائمه ...
۵. تهیه کارت تبریک به مناسبت عید قربان و عید غدیر و ارسال آن توسط حجاج از مدینه و مکه برای خانواده و بستگان و دوستانشان.

غنی‌سازی اوقات فراغت زائرین

۱. تشکیل کتابخانه‌ی خودگردان به این معنی که از زائرین خواسته می‌شود هر یک از آنها حداقل یک کتاب که بیشترین تأثیر معنوی و اخلاقی را بر آنان داشته با خود به سفر بیاورند و به کتابخانه کاروان امانت بدهند، این کتابخانه به طور خودگردان اداره می‌شود.
۲. تهیه نشریه روزانه داخلی کاروان (تک‌برگی، زیبا و پرجاذبه) محتوای مطالب متنوع و مطبوع از قبیل شعر، مناجات، مسائل شرعی مبتلابه، مناسک، اسرار، سیره پیامبر، خاطرات حج بزرگان دین، فکاهی، ذکر روزانه، دعا‌های روزانه، مناسبت‌ها ... و در کنار قسمت نانوشته تحت عنوان «جام خالی» «دل نوشته زائرین»، ...
۳. برگزاری مسابقات کتابخوانی و مسابقات متنوع از محتوای نشریه روزانه و نیز نشریه زائر و اهداء جوایز به برگزیدگان آنها.
۴. تشکیل CD سرا. اغلب مسافران تلفن همراه مجهز به MP3 و تجهیزات مربوطه را در اختیار دارند و کافی است چند نفر از زائرین به کمک یکی از عوامل، لپ تاپ و لوح فشرده‌های مرتبط به نیاز زائرین - مداحی، مراثی، مناجات، زیارات و ... را بیاورند و خدمات کامپیوتری انتقال مطالب مورد نیاز به گوشی‌ها را ارائه نمایند. این روش به سرعت در حال گسترش و عمومی شدن است.
۵. انتشار آثار مکتوب منظوم و منثور زائرین به عنوان ضمیمه نشریه داخلی کاروان‌ها.
۶. تشویق زائرین در جهت اقدام به نوشتن سفرنامه و خاطره‌نویسی و راهنمایی آنان به منظور ثبت و ضبط ارزشهای معنوی و مقاطع متعالی و لحظات انس و ذکر با محبوب و معبود و ماندگار کردن آثار زیارت و برقراری ارتباط با اولیای خداوند و سپس ایجاد فرصتهای نشاط انگیزی که تعدادی از زائرین بتوانند خلاصه‌های مفیدتری از نوشته‌های خود را در جمع کاروان عرضه نمایند.
۷. تبیین ژرفای مفاهیم متعالی تویی و تبری و اهمیت استمرار ذکر مبارک و مجرب صلوات و انس قلبی به پیامبر اکرم و اهل بیت طاهرینش.
۸. برنامه‌ریزی‌های متنوع برحسب ترکیب زائرین کاروان جهت غنی‌سازی اوقات فراغت مخصوصاً در ایام حضور کاروان در مکه مکرمه و روزهای ۱۱ و ۱۲ ذیحجه در منا.

تقویت همبستگی با ایثارگران، ارزشهای دفاع مقدس و ارواح مطهر شهیدان

۱. شناسایی ایثارگران و خانواده معظم شهداء کاروان
۲. اخذ وصیتنامه شهیدان و عکس و مستندات زندگی آن عزیزان
۳. گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان و تکریم جانبازان و آزادگان و ایثارگران
۴. بازسازی فضای عملیات جبهه‌های دفاع مقدس و عرضه عکس و آثار ایثارگران در محل استقرار کاروان و حتی در جلسات آموزشی قبل از سفر و حین سفر.
۵. تبیین حج حسینی ۷ و افضلیت جهاد فی سبیل الله بر حج بیت الله الحرام.
۶. اجرای طرح "همسفر آسمانی" به این معنی که از حجاج داوطلب خواسته شود که یکی از شهیدان والامقام (از شهدای بستگان، خانواده زائرین، شهدای انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی را انتخاب و عکس یا نماد شهید را همراه قسمتی از ارزشها و وصایای او روی کارتی تعبیه نموده و در سفر همواره همراه داشته باشد و گه‌گاه بر نیابت آن عزیز اعمال مستحبی (نماز، طواف، مناجات، قرآن و ...) انجام دهد.

برقراری تعامل مثبت و سازنده بین زائرین تحصیل کرده و زبان‌دانان با حجاج سایر کشورها

۱. شناساندن واقعیت‌های جهان اسلام و طبقه‌بندی جمعیتی مسلمانان به این دسته از زائرین
۲. تأکید بر مشترکات اعتقادی و عملی همه مسلمانان و تبیین اسلام ناب محمدی و اصالت و حقانیت شیعه اثنی عشری
۳. آشنا کردن زائرین زبان‌دان با حساسیتها و نقاط آسیب‌پذیر در تعاملات فرامرزی
۴. تهیه هدایا از قبیل قرآن نفیس و دعا‌های مشهور با ترجمه انگلیسی و ارائه به زبان‌دانها جهت تقدیم به زائرین خارجی پس از آشنایی و جلب اعتماد آنها.

برنامه‌های فرهنگی بعد از سفر حج تمتع

۱. تشکیل جلسه در یکی از اعیاد اسلامی پس از سفر (۱۷ ربیع الاول و ...، ۲۰ جمادی‌الثانی و ...) و تجدید دیدار و توزیع لوح فشرده حاوی مراحل مختلف از ثبت نام، مدینه/ مکه، مشاعر . بازگشت به ایران و تشکر از عموم زائرین و قدردانی از زائرینی که بیشترین همکاری را در طول سفر داشته‌اند.
۲. تشکیل جلسه دعای عرفه در روز عرفه سال بعد در همان محل جلسات آموزشی کاروان.

۳. تلاش در جهت شناسائی و پیوند افرادی که مایلند جلسه ادواری مذهبی (قرائت قرآن، زیارت عاشورا، تفسیر چهل حدیث امام خمینی (ره)، سخنرانی و ...) ترجیحاً با محوریت روحانی محترم کاروان تشکیل دهند. جلسات ادواری می‌تواند شب جمعه اول هر ماه قمری باشد.
۴. تلاش معینه و دستیار زن در جهت تشکیل جلسات مذهبی ادواری ویژه بانوان با هدایت و حمایت روحانی و مدیر کاروان
۵. طراحی اردوهای زیارتی قم، جمکران، مشهد مقدس، حرم حضرت عبدالعظیم ۷، یا اماکن مقدس و ... برای داوطلبان
۶. ایجاد ارتباط بین زائرین هم شغل، هم سنخ و ... به منظور بهره‌برداری مشترک در امور اجتماعی و ...
۷. ارسال کارت تبریک، پیامک و ... در مناسبت‌های مذهبی، مخصوصاً اعیاد قربان و غدیر و ...

در خاتمه از جناب آقای ملکی که از مدیران مجرب کاروان و مجموعه عرصه حج و زیارت هستند و در گردآوری این اثر اداره آموزش و مطالعات را یاری داشتند تقدیر و تشکر می‌شود.

والسلام